

AÐALSKIPULAG DALVÍKURBYGGÐAR 2025-2045

GREINARGERÐ

10. október 2025

TILLAGA Á VINNSLUSTIGI,
samanber skipulagslög nr. 123/2010

Gögn skipulagsins

AÐALSKIPULAG DALVÍKURBYGGÐAR 2025-2045 samanstendur af:

- þessari greinargerð;
- þéttbýlisuppráttum fyrir Dalvík, Árskógssand, Hauganes og Laugahlíð í mælikvarðanum 1:10.000;
- sveitarfélagsupprætti í mælikvarðanum 1:50.000;
- forsendu- og umhverfisskýrslu;
- skýringaruppráttum:
 - A: Flokkun landbúnaðarlands
 - B: Vegir í náttúru Íslands
 - C: Náttúruvernd
 - D: Skráðar minjar

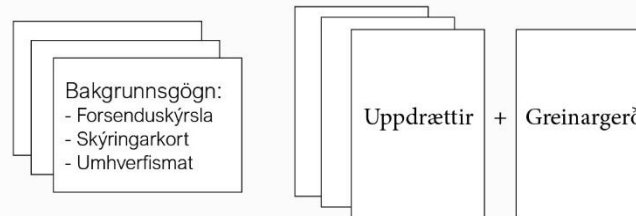
Öll gögnin hafa sömu dagsetningu.

Aðalskipulag Dalvíkurbyggðar er stafrænt aðalskipulag þar sem að landnotkunarflokkar eru unnir í landupplýsingakerfi samkvæmt skipulagsreglugerð og síðan birtir í aðalskipulagsvefsjá Skipulagsstofnunar.

Aðalskipulagið er sett fram í skipulagsgreinargerð og á skipulagsuppráttum.

Skipulagsupprættir samstanda af sveitarfélagsupprætti ásamt þéttbýlisupprætti af Dalvík, Árskógssandi, Hauganesi og Laugahlíð.

Til frekari upplýsinga fylgja bakgrunnsgögn með, í forsendu- og umhverfisskýrslu ásamt skýringaruppráttum.

Unnið með Dalvíkurbyggð,

EFNISYFIRLIT

Gögn skipulagsins	2	3.2. Leiðarljós og meginstefnur	13	5.17. Strandsvæði (ST)	33
EFNISYFIRLIT	3	3.2.1. Umhverfi og náttúra	13	5.18. Vatnsból (VB)	33
Helstu breytingar til skoðunar	5	3.2.2. Byggð og samfélag	14	5.19. Vegir, götur og stígar (VE)	34
Nýtt tjaldsvæði og hótél í Böggvisstaðafjalli	5	3.2.3. Atvinnulíf og efnahagur	14	5.19.1. Jarðgöng	34
Stækkun Dalvíkurhafnar	5	3.2.4. Samgöngur og veitur	15	5.19.2. Vegslóðar	34
Breytt aðkoma að Hauganeshöfn	5	3.3. Aðgerðaáætlun	15	5.19.3. Reiðleiðir	34
Ákvæði fyrir skógrækt	5	4. SAMANTEKT ÁHRIFA	16	5.19.4. Göngu- og hjólaleiðir	35
Óstaðfestar breytingar aðalskipulags	5	5. LANDNOKTUN	17	5.20. Veitur og helgunarsvæði (VH)	35
Vegna breytinga á löggjöf	5	5.1. Afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF)	18	5.20.1. Vatnsveita	35
1. INNGANGUR	7	5.2. Athafnasvæði (AT)	18	5.20.2. Hitaveita	35
1.1. Aðdragandi	7	5.3. Efnistöku- og efnislosunarsvæði (E)	19	5.20.3. Fráveita	35
1.2. Skipulagssvæðið	7	5.4. Frístundabyggð (F)	21	5.20.4. Rafveita	35
1.3. Samráð og þróun tillögu	7	5.5. Hafnir (H)	22	5.20.5. Fjarskiptalagnir og fjarskiptamannvirki	36
2. HELSTU FORSENDUR OG FRAMTÍÐARHORFUR	9	5.6. Iðnaðarsvæði (I)	22	5.21. Verslun og þjónusta (VÞ)	36
2.1. Áhrif loftslagsbreytinga	9	5.7. Íbúðarbyggð (ÍB)	23	5.22. Vötn, ár og sjór (V)	37
2.2. Aðlögun að loftslagsbreytingum	9	5.8. Íþróttasvæði (ÍÞ)	24	6. ÖNNUR ÁKVÆÐI	38
2.3. Náttúra og auðlindir	10	5.9. Kirkjugarðar og grafreitir (K)	25	6.1. Péttylismörk	38
2.4. Hófleg fjölgun íbúa	11	5.10. Landbúnaðarsvæði (L)	25	6.2. Hverfisvernd (HV)	38
2.5. Síðbreytilegt atvinnulíf	12	5.11. Miðsvæði (M)	27	6.3. Friðlýst svæði (FS)	41
3. FRAMTÍÐARSÝN	13	5.12. Opin svæði (OP)	28	6.4. Minjavernd (MV)	42
3.1. Dalvíkurbyggð dafnar	13	5.13. Óbyggð svæði (ÓB)	29	6.5. Vatnsvernd (VF & VG)	44
		5.14. Samfélagsþjónusta (S)	29	6.5.1. Vatnsvernd, grannsvæði (VG)	44
		5.15. Sérstök not haf- og vatnssvæða (SN)	30	6.5.2. Vatnsvernd, fjarsvæði (VF)	45
		5.16. Skógræktar og landgræðslusvæði (SL)	31	6.6. Önnur náttúruvernd (ÖN)	45

Tillaga á vinnslustigi – til lesenda

Sveitarfélagið leggur nú **vinnslutillögu að nýju aðalskipulagi Dalvíkurbyggðar 2025–2045** og stendur yfir kynning á drögum að þeirri framtíðarsýn sem móta á fyrir byggðina næstu áratugi.

Þessi tillaga að nýju aðalskipulagi Dalvíkurbyggðar er enn í vinnslu en nú lögð fram til kynningar.

Markmið kynningarinnar er:

- Að kynna nýjar hugmyndir og áherslur sem lagt er til að verði hluti af nýju aðalskipulagi.
- Að tryggja að rétt sé farið með staðreyndir, forsendur og áætlanir.
- Að veita íbúum, landeigendum og öðrum hagsunaaðilum tækifæri til að koma með ábendingar, athugasemdir og nýjar hugmyndir áður en tillagan fer í formlegt ferli.

Þetta er mikilvægur áfangi í heildarendurskoðun aðalskipulagsins og markar tækifæri fyrir íbúa, landeigendur og aðra hagsmunaaðila til að hafa áhrif á hvernig endanleg tillaga lítur út.

Hvetjum íbúa og landeigendur sérstaklega til að nýta þetta tækifæri til að koma sínum hugmyndum um framtíðaruppbyggingu á framfæri.

Þegar endanleg tillaga að aðalskipulagi hefur verið samþykkt verður erfiðara að koma að breytingum.

Öll gögn til kynningar eru aðgengileg á [Skipulagsgátt \(mál nr. 1264/2024\)](#). Þar er einnig hægt að skila inn ábendingum og hugmyndum.

Helstu breytingar til skoðunar

Eftirfarandi breytingar frá núverandi aðalskipulagi eru nú kynntar til frekari skoðunar. Óskað er eftir viðbrögðum um þessar hugmyndir, hvað þarf að skoða betur og hvort vanti upplýsingar.

Nýtt tjaldsvæði og hótél í Bökkvísstaðafjalli

Til stendur að loka núverandi tjaldsvæði við Dalvíkurskóla og útbúa nýtt svæði í Bökkvísstaðafjalli fyrir neðan skíðaskálann.

Þá er hugmynd að gera ráð fyrir hóteli á svæðinu, sem myndi styrkja skíðasvæðið og almenna útivist á svæðinu.

Með þessu er verið að bæta þjónustu á svæðinu allan ársins hring.

Stækkun Dalvíkurhafnar

Gert er ráð fyrir framtíðar stækkun Dalvíkurhafnar til norðurs.

Breytt aðkoma að Hauganeshöfn

Íbúar Haugness hafa kallað eftir breyttri aðkomu inn í þorpið þar sem mikil ásókn er á hafnar svæðið og Sandvík. Breytt aðkoma gerir ráð fyrir nýjum gatnamótum sem nýtast með nýrri aðkomu að fyrirhuguðu landeldisvæði, norðan við Hauganes.

Ákvæði fyrir skógrækt

Á skipulagsuppdraetti eru skógræktar- og landgræðslusvæði afmörkuð. Þá eru sett ákvæði fyrir ný svæði og stærri skógræktaráform.

Stór iðnaðarsvæði tekin út eða breytt

Stórt og óbyggt iðnarsvæði við Árskógssand (I-805) er breytt í athafnasvæði fyrir mjög plássfreka starfsemi. Einnig er óbyggt iðnaðarsvæði á Hrísamóum (I-649) sameinað athafnasvæði AT-659.

Í nágildandi aðalskipulagi var afmarkað stórt iðnaðarsvæði fyrir mengnadi stóriðju við Árskógssand, þar á meðal hugmyndir um álver svo sem álver. Slík áform um mengandi iðnað eru ekki lengur til umræðu og áhersla hefur færst yfir á umhverfis- og tæknivænni iðnað.

Svæðið mun verða skilgreint sem athafnasvæði, þar sem hugmyndir um landeldi eða annars konar matvælaíðnað eru til skoðunar, auk möguleika á uppbyggingu gagnavers á stórum skala. Slík starfsemi gæti nýtt sér sérstöðu svæðisins og stuðlað að fjölbreyttara atvinnulífi í byggðinni.

Annar valmöguleiki er að taka svæðið alfarið út en engin formleg samtöl hafa átt sér stað um nýtingu svæðisins, á einn eða annan hátt. Dalvíkurbyggð býr yfir miklu undirlendi sem er tiltölulega flatt og með litlum landhalla, undir 8%. Slík svæði verða sífellt eftirsóknarverðari eftir því sem framboð af sambærilegu landi í Eyjafirði minnkar. Þetta skapar tækifæri til vandaðrar og sjálfbærrar þróunar byggðar og atvinnusvæða, þar sem hægt er að samræma nýtingu landsins við náttúruvernd og samfélagsleg markmið.

Núvarandi athafnasvæði á Sandskeiði er ekki hentugt til frambúðar vegna flóðahættu. Í þessari tillögu að nýju aðalskipulagi er horft til þess að léttari iðnaðar- og athafnastarsemi á Sandskeiði flytji yfir á athafnasvæði við Hrísamóa.

Á Hrísamóum gæti, t.d. steypustöð og sambærileg starfsemi, fengið framtíðarstaðsetningu sem myndi léttu á álagi innan þéttbýlis og skapa skýrari aðgreiningu milli íbúðasvæða og iðnaðar.

Athafnasvæðið við Hrísamóa liggur við eina helstu aðkomuleiðina inn á Dalvík og Svarfaðardal og er því sýnilegt frá þjóðveginum. Því er mikilvægt að huga vandlega að landmótun og ásýnd svæðisins svo draga megí úr sjónrænum áhrifum.

Óstaðfestar breytingar aðalskipulags

Þessi vinnslutillaga inniheldur einnig óstaðfestar breytingar á aðalskipulagi Dalvíkurbyggðar 2008-2020. Gengið er út frá því að þær nái fram að ganga óbreyttar.

Vegna breytinga á löggjöf

Aðrar breytingar hafa verið gerðar í samræmi við breytt lög og reglugerðir:

- Kirkjugarðar skilgreindir í stað opins svæðis til sérstakra nota eða sem hluti af kirkju á samfélagssvæði.
- Íþróttasvæði, hesthúsabyggð og skilgreind í stað opins svæðis til sérstakra nota.

- Breytt framsetning fyrir blandaða landnotkun. Reitir sem áður voru með blandaðri landnotkun (röndóttir reitir) eru nú litaðir með ríkjandi landnotkun svæðisins en skilyrði fyrir aðra landnotkun er getið í sérákvæðum.
- Strandsvæðum bætt við. Nýir landnotkunarreitir afmarkaðir frá strandlínu að sveitarfélagsmörkum, 115 metrum utan við stórstraumsfjörumörk. Ekki er gert ráð fyrir breytingum á strandsvæðum utan þéttbýlismarka.

1. INNGANGUR

1.1. Aðdragandi

Skipulagstímabil eldra aðalskipulags Dalvíkurbyggðar nær til ársins 2020 og er því kominn tími á uppfært skipulag. Aðalskipulagið var staðfest í ágúst 2009 og hafa orðið miklar breytingar í sveitarfélaginu og stefnu þess síðan þá.

Taka þarf mið af því að Dalvíkurbyggð er á atvinnusóknarsvæði Eyjafjarðar og því þarf að gera ráð fyrir íbúaaukningu, stígaskipulagi, stefnu um atvinnuuppbyggingu, náttúruvernd, flokkun landbúnaðarlands og fleira.

Ásamt því hafa verið gerðar breytingar á skipulagslögum, reglugerðum, lögum um mat á umhverfisáhrifum, lögum um menningarminjar og landskipulagsstefnu. Þá þarf að gera ráð fyrir nýjum áskorunum í orku- og umhverfismálum, aukningu í ferðaþjónustu og breyttri nýtingu á landbúnaðarsvæðum.

1.2. Skipulagssvæðið

Aðalskipulagið nær til alls umráðasvæðis sveitarfélagsins, sem eru um 600 km² á landi. Dalvíkurbyggð liggur við Eyjafjörð og teygir sig suðvestur inn í landið um Svarfaðardal og Skíðadal þar sem mörkin liggja um vatnaskil í fjöllum Tröllaskagans.

Strandlengja sveitarfélagsins afmarkast um miðjan Ólafsfjarðarmúla í norðri og suðurenda Rauðavíkur, rétt norðan við Torfnæs, í suðri. Mörkin liggja yfir Kötlufjall inn í landið um Lambafell, um Vörðufell í norður að Einstakafjalli þar sem þau liggja að Ólafsfjarðarmúla.

Sjá sveitarfélagsmörk á landi á **Mynd 1.1**.

Við stefnumótun var einnig horft út fyrir sveitarfélagið til áætlana sem gilda bæði á landsvísu og svæðisvísu, og kunna að hafa áhrif á sveitarfélagið. Sjá umfjöllun um tengsl við aðrar áætlanir í forsendu- og umhverfisskýrslu sem er fylgiskjal aðalskipulagstillögunnar.

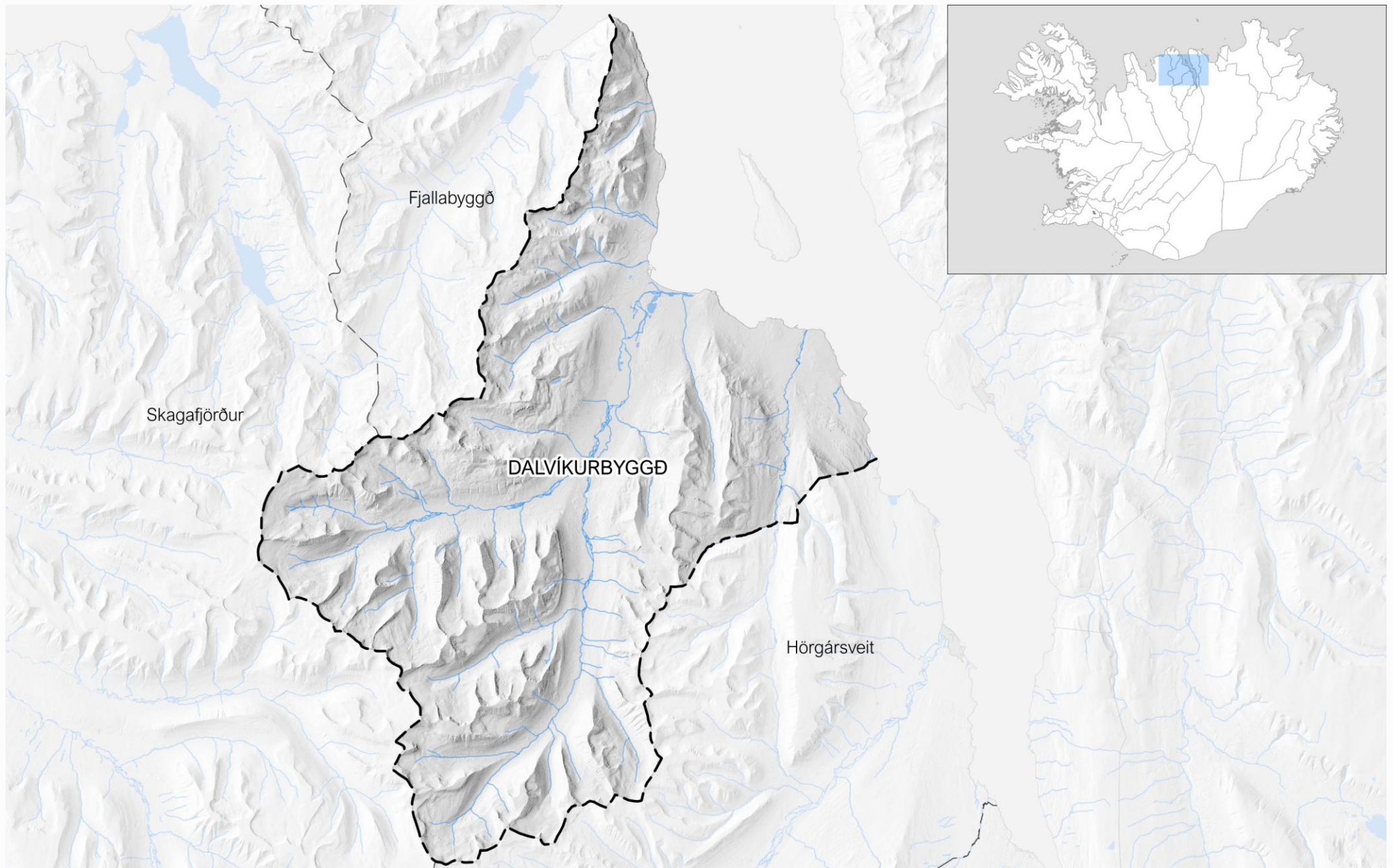
1.3. Samráð og þróun tillögu

Gögn eru aðgengileg í Skipulagsgátt á slóðinni: <https://skipulagsgatt.is/issues/2024/1264>

Málsmeðferð verður í samræmi við 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

Skipulagslýsing var kynnt í skipulagsgáttinni þar sem opið var fyrir athugasemdir frá 21. október til 11. nóvember 2024. Alls bárust 19 umsagnir og athugasemdir í gegnum gáttina á kynningartíma. Haldinn var opinn íbúafundur á kynningartíma lýsingar, þar sem farið var yfir styrkleika, veikleika, ógnir og tækifæri fyrir sveitarfélagið. Niðurstöður fundarins voru nýtt áfram í mótun stefnu og viðfangsefna aðalskipulagsins.

Auk þessa var fundað með Vegagerðinni og Náttúruverndarstofnun um sjónarmið þeirra.

Mynd 1.1 Sveitarfélagsmörk á landi og aðliggjandi sveitarfélög.

2. HELSTU FORSENDUR OG FRAMTÍÐARHORFUR

2.1. Áhrif loftslagsbreytinga

Loftslagsbreytingar geta haft veruleg áhrif á Dalvíkurbyggð og krefjast því markvissrar aðlögunar. Aukning gróðurhúsalofttegunda veldur hækkandi hitastigi, breytingum á úrkomumynstri og hækkun sjávarborðs, sem hefur áhrif á náttúru og samfélag sveitarfélagsins.

Í Dalvíkurbyggð má búast við aukinni úrkomu og flóðahættu í ám og vötnum, aukins framburðar og álags á fráveitukerfi. Sérstaklega er hætta á flóðum í Svarfaðardalsá vegna vetrarflóða og leysinga. Einnig eru auknar líkur á snjóflóðum og skriðuföllum í bröttum fjallshlíðum, sem geta ógnað vatnsbólum sveitarfélagsins. Hækkun sjávarborðs gæti haft áhrif á lágsvæði, einkum við hafnirnar á Dalvík, Árskógssandi og Hauganesi.

Sjávarhiti og súrnun sjávar geta breytt aflasamsetningu og haft áhrif á sjávarútveg. Uppbygging fiskeldis á landi gæti dregið úr áhrifum breyttrar sjávarstöðu og nýtt innviði betur. Þurrkar og vatnsbreytingar geta haft áhrif á landbúnað, sem kallar á nýtingu ræktarlands með sjálfbærum hætti.

Tíðari og öfgakenndari veðurfar kallar á aukna vöktun náttúruvæða, svo sem snjóflóða, skriðufalla og sjávarflóða. Endurheimt votlendis, skógrækt og vistvæn landnýting eru lykilatriði í kolefnisbindingu og vernd gegn jarðvegseyðingu.

Skipulag þarf að taka mið af loftslagsbreytingum með áherslu á græna innviði og sjálfbærar lausnir.

2.2. Aðlögun að loftslagsbreytingum

Með markvissri stefnumótun getur Dalvíkurbyggð aðlagast breyttu loftslagi og byggt framtíð sína á sjálfbærni og náttúruvernd.

Skipulag byggðar og innviða

- **Öryggi á lágsvæðum:** Gera ráð fyrir hærri sjávarstöðu og tryggja að byggð verði ekki útsett fyrir sjávarflóðum, t.d. með hækkuðum grunni bygginga eða náttúrulegum flóðavörnum.
- **Fráveitukerfi:** Endurbætur sem standast aukið vatnsrennsli vegna meiri úrkomu og flóða.
- **Náttúruvæði:** Skýrir skilmálar um staðsetningu nýrra byggðarsvæða til að forðast hættusvæði.

Landnýting og sjálfbærni

- **Landbúnaðarland:** Vernd ræktarlands og aðlögun að breyttum ræktunarskilyrðum og vatnsnýtingu.
- **Votlendi:** Endurheimt þess sem hluti af kolefnisbindingu og vatnsstjórnun.

- **Skógrækt og landgræðsla:** Vörn gegn jarðvegseyðingu og stuðningur við kolefnisbindingu.

Atvinnulíf og auðlindanýting

- **Sjávarútvegur:** Aðlögun að breyttri aflasamsetningu með áherslu á fiskeldi á landi.
- **Orkunýting:** Kanna möguleika á sjálfbærri orkuöflun, t.d. jarðhita og minni vatnsaflsvirkjunum.

Samgöngur og innviðir

- **Samgöngur:** Bættar vegtengingar og möguleg jarðgöng til að mæta veðurtengdum áskorunum.
- **Vistvænar lausnir:** Rafvæðing hafna og aukin notkun vistvænna samgangna innan sveitarfélagsins.

2.3. Náttúra og auðlindir

Umhverfi Dalvíkurbyggðar einkennist af fjölbreyttu og einstöku landslagi þar sem fjöll, dalir og strandlengja mynda heildstæða náttúruheild. Svarfaðardalsá hefur mótað landslag og vistkerfi svæðisins, og friðlandið í Svarfaðardal er einstakt votlendissvæði sem gegnir lykilhlutverki í verndun lífríkis og fuglalífs. Fjölbreytt fuglalíf nýtir svæðið bæði til varps og viðkomu, og gróðurfar spannar allt frá gróskumiklu láglendi til hrjóstrugs fjalllendis með melum og klettum.

Dalvíkurbyggð býr yfir verðmætu óbyggðu undirlendi meðfram strandlengjunni, sem hefur mikla möguleika til framtíðaruppbyggingar. Svæðið hentar vel fyrir vistvænan og orkufrekan iðnað, landeldi og skógrækt. Skógrækt gegnir tvíþættu hlutverki: sem hluti af kolefnisbindingu og sem efling grænna innviða sem bæta loftgæði og lífríki. Endurheimt votlendis stuðlar svo að náttúruvernd og dregur úr hættu á jarðvegseyðingu.

Aukinn áhugi er á orkufrekum iðnaði sem nýtir endurnýjanlega orku, svo sem gagnaverum og öðrum iðnaðargeirum. Slík starfsemi getur haft jákvæð áhrif á atvinnulíf sveitarfélagsins ef hún er skipulögð með sjálfbærni að leiðarljósi. Landeldi er í örum vexti og býður upp á fjölbreytt atvinnutækifæri og matvælaframleiðslu í sátt við náttúru og samfélag.

Framtíðarhorfur umhverfisins ráðast af loftslagsbreytingum, náttúruvernd og sjálfbærri nýtingu auðlinda. Loftslagsbreytingar geta haft áhrif á vatnsflæði, aukið hættu á flóðum og skriðuföllum

og breytt lífríki sjávar. Því er mikilvægt að sveitarfélagið aðlagi sig með aðgerðum eins og endurheimt votlendis, skógrækt og vistvænni landnýtingu.

Til að tryggja jafnvægi milli atvinnuuppbyggingar og náttúruverndar þarf að móta skýra stefnu um nýtingu lands og auðlinda. Nauðsynlegt er að skilgreina svæði sem henta best fyrir mismunandi nýtingu, með hliðsjón af landgæðum, veðurfarslegum aðstæðum, umhverfisáhrifum og langtímahagsmunum samfélagsins. Samræmt skipulag sem tekur mið af vistkerfum svæðisins er lykilatriði til að tryggja að nýting gangi ekki á náttúruleg verðmæti sem eru mikilvæg fyrir lífríki, útivist og samfélagið í heild.

Áherslur fyrir náttúru og auðlindir

- Sjálfbær nýting lands og náttúruauðlinda
- Samræmt skipulag byggt á vistkerfum og langtímahagsmunum
- Náttúruvernd og verndun líffræðilegrar fjölbreytni
- Aðlögun að loftslagsbreytingum með markvissum aðgerðum
- Efling grænna innviða og vistvænnar atvinnuuppbyggingar

Áskoranir og tækifæri

- Loftslagsbreytingar hafa áhrif á vatnsflæði, auka hættu á flóðum og skriðuföllum og breyta lífríki sjávar. Þetta kallar á aðlögun með aðgerðum eins og endurheimt votlendis, skógrækt og vistvænni landnýtingu.
- Takmarkað landrými krefst skynsamlegrar og sjálfbærrar nýtingar þar sem atvinnuuppbygging og náttúruvernd fara saman.
- Aukinn áhugi á orkufrekum iðnaði skapar tækifæri til atvinnuuppbyggingar með vistvænni orku, en krefst skýrra reglna og skipulags til að tryggja sjálfbærni.
- Landeldi og matvælaframleiðsla í sátt við náttúru og samfélag getur fjölgað atvinnutækifærum og styrkt fæðuöryggi.
- Skógrækt og grænir innviðir stuðla að kolefnisbindingu, bæta loftgæði og efla lífríki, en krefjast langtímahugsunar og samræmdrar stefnumótunar.
- Náttúruvernd og líffræðileg fjölbreytni eru í hættu án markvissra aðgerða, en með verndarsvæðum og vistvænni þróun má tryggja náttúruverðmæti til framtíðar.
- Þörf fyrir samræmt skipulag sem tekur mið af vistkerfum, landgæðum og langtímahagsmunum samfélagsins, býður upp á tækifæri til að byggja upp sjálfbært og öflugt sveitarfélag.

2.4. Hófleg fjölgun íbúa

Samkvæmt nýjustu gögnum er gert ráð fyrir að íbúum í Dalvíkurbyggð fjölgi á næstu árum. Í húsnæðisáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2024 er áætlað að íbúafjöldi verði 1.930 árið 2033 samkvæmt lág- og miðspá, en samkvæmt háspá gæti hann náð 2.020. Áætluð árleg fjölgun samkvæmt háspá er á bilinu 0,5–1% fram til 2033.

Byggðastofnun hefur einnig sett fram mannfjöldaspá til ársins 2045. Miðgildi þeirrar spár gerir ráð fyrir stöðugum íbúafjölda, um 1.845 næstu fimm árin, en síðan smám saman fækkun niður í 1.591 árið 2045. Ef horft er til efri marka (90%) gæti íbúafjöldi náð 2.354 árið 2041 áður en hann fækkar aftur. Í lægri mörkum spárinnar er gert ráð fyrir stöðugri fækkun úr 1.946 íbúa niður í 870 árið 2045. Ef miðgildi spárinnar er notað sem viðmið, gæti árleg fækkun eftir 2030 numið um 1%.

Ekki er gert ráð fyrir stækkun byggðarsvæða umfram það sem nú er í aðalskipulagi. Þess í stað verður áhersla lögð á að styrkja núverandi byggðarkjarna—Dalvík, Árskógssand og Hauganes—með aukinni íbúðabyggð innan þeirra marka. Nægt undirlendi til framtíðaruppbyggingar er til staðar, sérstaklega á Árskógssandi, sem gæti orðið verðmætara í ljósi skorts á stórum strandsvæðum á Eyjafjarðarsvæðinu.

Dalvíkurbyggð hefur upplifað breytingar á íbúasamsetningu og húsnæðisþörf. Þrátt fyrir að íbúum hafi fækkað frá fyrri árum, hefur þörfin fyrir húsnæði aukist, sérstaklega fyrir minni íbúðir. Breytt fjölskyldumynstur og fjölgun eldri borgara hafa áhrif

á eftirspurn eftir fjölbreyttum húsnæðiskostum. Einstaklingar og smærri heimili eru algengari, og ungt fólk sem flytur að eða er að hefja sjálfstæða búsetu kys oft hagkvæmar, minni íbúðir.

Til að mæta þessum breytingum hefur sveitarfélagið lagt áherslu á að þróa fjölbreytt húsnæðisframboð innan núverandi byggðar. Gögn úr húsnæðisáætlun benda til aukinnar eftirspurnar eftir íbúðum sem henta bæði eldri borgurum, ungu fólk og fjölskyldum sem leita að fjölbreyttari búsetukostum.

Áherslur í tengslum við íbúafjölgun og þróun byggðar

- **Íbúðabyggð:** Fyrirhuguð er fjölgun íbúða innan núverandi byggðarkjarna með áherslu á fjölbreyttar lausnir fyrir ólíka hópa.
- **Landnýting:** Árskógssandur og önnur svæði innan sveitarfélagsins bjóða upp á verðmætt undirlendi til framtíðaruppbyggingar.
- **Fiskeldi:** Stórhuga áform um fiskeldi á landi eru til skoðunar og gætu haft veruleg áhrif á atvinnulíf og landnýtingu.

Áskoranir og tækifæri

- **Loftslagsbreytingar:** Gera þarf ráð fyrir áhrifum loftslagsbreytinga, svo sem hækkun sjávarborðs, aukinni úrkomu og flóðahættu.
- **Náttúruvernd:** Friðlandið í Svarfaðardal er einstakt svæði með fjölbreytt vistkerfi og fuglalíf og ætti að vera hluti af framtíðaráætlunum sveitarfélagsins.

- **Samgöngur og innviðir:** Fyrirhuguð jarðgöng milli Dalvíkur og Ólafsfjarðar geta haft veruleg áhrif á byggðaðróun og atvinnulíf.
- **Atvinnulíf:** Áhersla er lögð á fjölbreyttari atvinnumöguleika og fjölgun opinberra starfa. Fiskeldi á landi gæti einnig styrkt atvinnumarkaðinn.
- **Menning og minjavernd:** Verndun menningararfs og friðaðra mannvirkja er mikilvæg fyrir sérstöðu svæðisins og getur aukið aðdráttarafl fyrir ferðamenn.

2.5. Síðbreytilegt atvinnulíf

Atvinnulífið í Dalvíkurbyggð hefur lengi byggt á öflugum stoðum, þar sem sjávarútvegur, landbúnaður, ferðaþjónusta og nýsköpun gegna lykilhlutverkum. Sjávarútvegur hefur um árabil verið burðarás samfélagsins, en hann hefur þróast með aukinni tækni og nýsköpun. Samherji hf. er stærsta útgerð sveitarfélagsins, og nýtt fiskvinnsluhús á Dalvíkurhöfn hefur styrkt stöðu greinarinnar til muna. Landbúnaður hefur einnig verið mikilvægur þáttur í atvinnulífi svæðisins, þó umfang hans hafi minnkað á síðustu áratugum. Samt sem áður gegnir mjólkurframleiðsla og sauðfjárbúskapur mikilvægu hlutverki, og sveitarfélagið vinnur að kolefnisbindingu með skógrækt og endurheimt votlendis.

Ferðaþjónustan hefur vaxið hratt og orðið ein af megin atvinnugreinum Dalvíkurbyggðar, en hún byggir á sérstöðu náttúru svæðisins, hvalaskoðun, skíðaiðkun og nýjungum eins og björböðum á Árskógssandi. Með aukinni áherslu á sjálfbæra ferðaþjónustu og náttúruvernd skapast tækifæri til frekari vaxtar í greininni. Iðnaður og nýsköpun gegna sífellt stærra hlutverki í atvinnulífinu, og fyrirtæki á borð við Sæplast og Drifta EA stuðla að fjölbreytni í atvinnusköpun. Sveitarfélagið hefur sett sér markmið um að styrkja frumkvöðlastarfsemi, auka atvinnumöguleika og laða að sér nýja starfsemi sem byggir á tækninýjungum og sjálfbærni.

Framtíðarhorfur atvinnulífsins í Dalvíkurbyggð ráðast af nokkrum lykilþáttum, þar á meðal aukinni

sjálfbærni og nýtingu auðlinda, sem krefst betri umhverfisstefnu og aðlögunar að breyttum atvinnuháttum. Störf án staðsetningar gætu orðið sífellt mikilvægari, þar sem betri fjarskiptatækni gerir það mögulegt að fjölga sérfræðistörfum á svæðinu. Uppbygging í ferðaþjónustu mun halda áfram að þróast, sérstaklega með auknum áhuga á náttúruferðamennsku og útivist. Sjávarútvegur mun einnig þróast með tækniþróun, þar sem nýjar lausnir í fiskeldi og vinnslu skapa tækifæri fyrir nýjar atvinnugreinar.

Dalvíkurbyggð stendur því frammi fyrir mikilvægum tækifærum til að styrkja atvinnulífið með fjölbreyttari störfum og aukinni nýsköpun. Mikilvægt er að tryggja að stefnumótun sveitarfélagsins taki mið af breyttu atvinnulandslagi og stuðli að aukinni samkeppnishæfni, sjálfbærni og lífsgæðum íbúa. Með öflugri atvinnustefnu og framsæknu skipulagi getur sveitarfélagið nýtt sér sérstöðu sína og byggt upp fjölbreytt samfélag þar sem nýjungar og hefðbundin atvinnugrein geta þróast hlið við hlið.

Áherslur í tengslum við atvinnulíf og efnahag

- Sjávarútvegur er burðarás atvinnulífsins, með öflugra útgerð og nýja fiskvinnslu sem styrkir greinina.
- Landbúnaður gegnir áfram mikilvægu hlutverki, sérstaklega í mjólkurframleiðslu og sauðfjárbúskap, með áherslu á kolefnisbindingu og sjálfbærni.

- Ferðaþjónusta hefur vaxið hratt og byggir á náttúru, útivist, baðstöðum og hvalaskoðun.
- Sveitarfélagið leggur áherslu á að styðja frumkvöðla, efla atvinnumöguleika og laða að sjálfbæra starfsemi.
- Störf án staðsetningar og betri fjarskipti skapa ný tækifæri fyrir sérfræðistörf á svæðinu.
- Framtíðin byggir á sjálfbærri nýtingu auðlinda, tæknilausnum og aðlögun að breyttum atvinnuháttum.

Áskoranir og tækifæri

- **Sjálfbær þróun atvinnulífs** krefst jafnvægis milli nýsköpunar og verndunar náttúruauðlinda.
- **Ferðaþjónusta byggð á náttúru og sjálfbærni** býður upp á vöxt, en krefst skynsamlegrar stýringar og verndunar viðkvæmra svæða.
- **Fjölbreytni í atvinnulífi** styrkir efnahagssveigjanleika, en krefst markvissrar stefnumótunar og stuðnings við nýsköpun.
- **Störf án staðsetningar** geta dregið að sér sérfræðinga, en krefjast góðra innviða og aðgengilegs samfélags.
- **Endurheimt votlendis og skógrækt** styðja við kolefnisbindingu og náttúruvernd, en krefjast langtímahugsunar og fjármögnunar.
- **Samkeppnishæfni sveitarfélagsins** byggir á framsækni atvinnustefnu, góðu skipulagi og samspili hefðbundinna og nýrra greina.

3. FRAMTÍÐARSÝN

Aðalskipulag Dalvíkurbyggðar byggir á framtíðarsýn sem var mótuð við gerð skipulagsins. Framtíðarsýnin lýsir þeirri stöðu sem sveitarfélagið vill vera í og þeim áhrifum sem stefnt er að ná fyrir samfélagið og umhverfið.

3.1. Dalvíkurbyggð dafnar

Dalvíkurbyggð er vaxandi samfélag með öflugu atvinnulífi í sátt og samlindi við náttúruna

Dalvíkurbyggð statar af fjölgun íbúa og fjölbreyttu atvinnulífi. Sveitarfélagið er aðlaðandi staður til að búa á alla ævi þar sem boðið er upp á fjölbreytta búsetukosti sem mæta þörfum fjölskyldna og einstaklinga.

Mennta- og tómstundastarf er öflugt með góðum skólum og fjölbreyttum íþrótt- og útivistarsvæðum.

Atvinnulífið er drifkraftur vaxtar sem byggir á sterkri stöðu í landbúnaði, fiskvinnslu og ferðaþjónustu og sveigjanleika við að tileinka sér nýngar.

Sjálfbærni er í fyrirrúmi með ábyrgri nýtingu auðlinda og sjálfbærni í orkumálum sem leggur traustan grunn að frekari vexti.

Sveitarfélagið er aðlaðandi sveitarfélag með blómlegum búskap í sveitum, öflugum þéttbýliskjörnum þar sem hafnarsvæðin eru miðstöðvar athafna og mannlífs, með fallettri ásýnd og alla helstu þjónustu.

Góðar samgöngur styðja við íbúafjölgun og atvinnuuppbyggingu með góðum tengingum milli byggðarkjarna og nærliggjandi sveitarfélaga.

Dalvíkurbyggð er í sókn, með framúrskarandi þjónustu og aðstöðu sem mætir þörfum fjölbreytts samfélags. Þetta er staður þar sem fjölskyldur og einstaklingar finna skjól, öryggi, tækifæri og lífsgæði, í samfélagi sem heldur áfram að vaxa og blómstra.

Þetta er staður þar sem íbúar geta notið lífsins og eru stoltir að kalla heimili sitt.

3.2. Leiðarljós og meginstefnur

3.2.1. Umhverfi og náttúra

Við erum samfélag sem lifir í sátt og samlyndi við náttúruna

Áskoranir:

- Loftslagsbreytingar – áhrif og mikil óvissa
- Ásókn í auðlindir
- Uppbygging í mengandi starfsemi
- Eyðilegging fornminja, tap á menningararfi

Tækifæri:

- Náttúran, fjölbreytt landslag frá fjöllum að fjöru
- Strandlínan sem útivistarsvæði
- Góð útivistarsvæði og gönguleiðir
- Fleiri hjólaleiðir (upplýstar) og gönguleiðir
- Skíðasvæðið

Meginstefna sveitarfélagsins varðandi umhverfismál snýr að skynsamlegri nýtingu lands, verndun náttúrunnar og sjálfbærni.

Stutt verði við náttúrulega ferla vistkerfa og hugað sé að endurheimt líffræðilegrar fjölbreytni og sjálfbærri nýtingu náttúruauðlinda.

Sérstaklega er horft til eftirfarandi viðfangsefna:

- Loftslagsmál
- Náttúruvá
- Náttúruvernd
- Hverfisvernd
- Nýting náttúruauðlinda
- Skógrækt
- Meðhöndlun úrgangs
- Vatnsgæði
- Skipulag í dreifbýli

3.2.2. Byggð og samfélag

Hér er gott að búa alla ævi

Áskoranir:

- Skortur á íbúðalóðum
- Skortur á atvinnulóðum
- Iðnaður illa staðsettur
- Byggð dreifð
- Byggðakjarnar illa nýttir
- Vantar sterkari miðbæ
- Vantar græn almenningsrými (m. afþreyingu fyrir börn)
- Hæg uppbygging á íbúðarhúsum
- Íbúum fækkar annars lagið
- Vantar framtíðarsýn í skólamálum

Tækifæri:

- Lífsgæðakjarnar – uppbygging fyrir eldri borgara
- Búsetumöguleikar í sveitarfélaginu
- Leiksvæði og uppbygging fyrir fjölskyldufólk
- Öflugt menningarlíf og menningarhús
- Nýta hönnunartillögu Önnu Kristínar að uppbyggingu miðsvæðis
- Öflugt safn sem sinnir íbúum og dregur að ferðamenn
- Blómlegt mannlíf
- Afþreying fyrir alla

Meginstefna sveitarfélagsins varðandi byggð og samfélag er að tryggja öflugt og fjölbreytt samfélag þar sem vöxtur byggðar styður við blómlegt atvinnulíf, sterka samfélagsþjónustu og sjálfbæra þróun. Með góðum lífsgæðum að leiðarljósi verður stuðlað að fjölbreyttu lóðaframboði, skýrum skipulagslegum áherslum og auknum tengingum við önnur svæði til að styrkja byggðarkjarna og efla samfélagslega samstöðu.

Sérstaklega er horft til eftirfarandi viðfangsefna:

- Þróun íbúafjölda
- Aldursdreifing
- Húsnæðisþörf
- Íbúabyggð og byggðamynstur
- Samfélagsþjónusta
- Útivistarsvæði og íþróttir
- Frístundabyggð
- Minjavernd

3.2.3. Atvinnulíf og efnahagur

Hér er öflugt og sveigjanlegt atvinnulíf

Áskoranir:

- Opinberum störfum hefur fækkað
- Skortir sérþekkingu í atvinnulífið
- Atvinnulíf einsleitt
- Vantar aðstöðu fyrir störf án staðsetningar
- Vantar stefnu í atvinnumálum
- Minnkandi atvinnumöguleikar, fá sérfræðistörf, uppbygging atvinnu í öðrum sveitarfélögum – fólksflutningar

Tækifæri:

- Atvinna án stóriðju
- Atvinnulíf sem hluti af vinnusvæði Eyjafjarðar
- Bygging í ferðaþjónustu
- Störf án staðsetningar
- Frekari nýting auðlinda
- Öflugt atvinnulíf

Meginstefna sveitarfélagsins varðandi atvinnulíf og efnahag er að stuðla að fjölbreyttu atvinnulífi og sjálfbærri þróun.

Stutt verði við rótgróna starfsemi og skapað verði grundvöll fyrir nýsköpun.

Sérstaklega er horft til eftirfarandi viðfangsefna:

- Sjávarútvegur
- Landbúnaður
- Iðnaður og athafnastarfsemi
- Ferðaþjónusta

3.2.4. Samgöngur og veitur

Dalvíkurbyggð hefur trausta innviði sem stuðla að auknum lífsgæðum íbúa og öflugu atvinnulífi

Áskoranir: - Hæg uppbygging í samgöngum - Vantar vistvænar samgöngur, innan sem út fyrir sveitarfélagið
Tækifæri: - Nálægðin við Akureyri - Tenging við umheiminn (Akureyrarflugvöllur)

Meginstefnur sveitarfélagsins varðandi samgöngur og veitur er að veita íbúum og atvinnulífi sveitarfélagsins þá grunnþjónustu sem þörf er á. Að íbúar geti stólað á skilvirkt og traust grunnkerfi.

Sérstaklega er horft til eftirfarandi viðfangsefna:

- Vegir
- Göngu-, hjóla- og reiðleiðir
- Almenningssamgöngur
- Jarðgöng
- Veitur

3.3. Aðgerðaáætlun

Til að ná fram settri stefnu og nálgast framtíðarsýnina er lögð fram eftirfarandi aðgerðaráætlun.

1. Skipulagsmál og byggðapróun

- Þétting byggðar:** Setja ákvæði sem beina nýbyggingum innan núverandi byggðarkjarna.

- Framboð á fjölbreyttu húsnæði:** Móta stefnu fyrir minni íbúðir sem henta fjölskyldum, ungu fólki og eldri borgurum.
- Lífsgæðakjarnar:** Hafa íbúðarsvæði sem blanda saman grænum svæðum, þjónustu og mismunandi tegundum húsnæðis.
- Endurskoðun atvinnulóða:** Yfirfara iðnaðarsvæði og staðsetningu þeirra til að tryggja bestu nýtingu og samræmi við umhverfið.

2. Loftslagsmál og náttúruvernd

- Endurheimt votlendis:** Kortleggja svæði sem henta til endurheimtar og binda kolefni á skilvirkan hátt.
- Aukin skógrækt:** Setja markmið um skógrækt til kolefnisbindingar og landverndar.
- Verndun strandsvæða:** Takmarka nýtingu óbyggðs undirlendis meðfram strandlengjunni í samræmi við sjálfbæra stefnu.
- Skipulag í samræmi við loftslagsbreytingar:** Móta skilmála um aðlögun byggðar að auknum veðursveiflum og hækkandi sjávarborði.

3. Atvinnulíf og nýsköpun

- Stuðla að fjölbreyttara atvinnulífi:** Gera ráð fyrir rými fyrir nýsköpunarfyrirtæki og störf án staðsetningar með góðu fjarskiptaneti.
- Sjálfbær auðlindanýting:** Móta stefnu um nýtingu jarðhita, fiskeldis á landi og umhverfisvænna iðnaðarsvæða.

- Ásókn í landeldi:** Tryggja skýr ákvæði um uppbyggingu fiskeldis til að styðja við nýja atvinnugrein.
- Styrking ferðaþjónustu:** Móta stefnu um sjálfbæra ferðaþjónustu sem nýtir náttúrugæði með lágmarks áhrifum á umhverfið.

4. Samgöngur og innviðir

- Jarðgöng milli Dalvíkur og Ólafsfjarðar:** Stuðla að öruggari vegtengingu sem mætir aukinni umferð og snjóflóðahættu.
- Fjölgun vistvænna samgangna:** Setja stefnu um almenningssamgöngur og vistvænar samgöngulausnir innan sveitarfélagsins.
- Bættar tengingar milli byggðakjarna:** Skoða samgönguleiðir sem styðja við eflingu atvinnulífs og búsetu.

5. Samfélagsþjónusta og menning

- Styrking skóla og frístundastarfs:** Móta stefnu sem tryggir að menntun og afþreying taki mið af fjölbreyttum hópum íbúa.
- Verndun menningararfs:** Setja ákvæði um viðhald mannvirkja og eldri byggðar með sögulegt gildi.
- Öflugt heilsusamfélag:** Efla innviði fyrir íþróttir og útivist með fjölbreyttari þjónustu og aðstöðu.

4. SAMANTEKT UMHVERFISÁHRIFA

Forsendu- og umhverfisskýrsla er fylgigagn aðalskipulagsins. Í skýrslunni er farið yfir grunnástand og forsendur sem stefna og skilmálar aðalskipulagsins byggja á. Að lokum er umhverfismat aðalskipulagsins lagt fram, bæði hvað varðar líkleg áhrif af stefnumótun og ákvæðum aðalskipulagsins en einnig áhrif af breytingum á landnotkun.

Hér er stutt samantekt á helstu niðurstöðum á mati á áhrifum af stefnumótun aðalskipulagsins.

Áhrif stefnumótunar aðalskipulagsins sýnir að flest markmið og skilmálar hafa jákvæð áhrif á umhverfi, samfélag og efnahag. Sérstaklega er lögð áhersla á sjálfbæra nýtingu auðlinda, verndun náttúru og menningararfs, auk þess að tryggja góða þjónustu og lífsgæði íbúa. Áherslur á þéttingu byggðar, aukna útivistarmöguleika og trausta innviði styðja við markmið um minni losun gróðurhúsalofttegunda og bætt búsetuskilyrði.

Hins vegar eru nokkur atriði óljós eða háð frekari útfærslu. Þetta á einkum við um áhrif stefnu á loftslag, lífríki, landgæði og vatn í tengslum við atvinnulíf og efnahag, þar sem uppbygging ferðaþjónustu og nýting landbúnaðarlands er ekki fullmótuð. Sama gildir um samgöngur og veitur, þar

sem áhrif á loftslag, lífríki og menningarminjar eru óviss þar sem endanlegt umfang liggur ekki fyrir. Í umhverfisstefnu er einnig óvissa um áhrif á menningarminjar vegna mögulegrar uppbyggingar.

Sum atriði eru talin hafa lítil eða engin áhrif. Þetta á við um lífríki, vatn og fjörur, sem og slys og hamfarir í tengslum við byggð og samfélag. Einnig eru áhrif stefnu atvinnulífs og samgangna á slys og hamfarir metin óveruleg.

Heildarniðurstaðan er sú að stefnumótunin styður við sjálfbæra þróun og eflingu samfélagsins, en krefst nánari útfærslu á ákveðnum sviðum til að tryggja skýrari áhrifamat og mögulegar mótvægisaðgerðir.

	<i>Stefna fyrir Umhverfi og náttúru:</i> Við erum samfélag sem lifir í sátt og samlyndi við náttúruna	<i>Stefna fyrir byggð og samfélag:</i> Hér er gott að búa alla ævi	<i>Stefna fyrir atvinnulíf og efnahag:</i> Hér er öflugt og sveigjanlegt atvinnulíf	<i>Samgöngur og veitur:</i> Dalvíkurbyggð hefur trausta innviði sem stuðla að auknum lífsgæðum íbúa og öflugu atvinnulífi
Loftslag	+	+	?	?
Lífríki	+	<>	?	?
Landgæði	+	+	?	+
Vatn & fjörur	+	<>	?	+
Menningarminjar	?	+	+	?
Samfélag	+	+	+	+
Efnahagur & nýting auðlinda	+	+	+	+
Slys & hamfarir	+	<>	<>	<>

5. LANDNOKTUN

Í samræmi við skipulagsreglugerð er sett stefna og ákvæði fyrir landnotkunarreiti.

Afmörkun landnotkunarreita miðast við meginatriði, svæði og heildir sem dregin eru út frá eigna- og lóðamörkum, miðlínunum gatna, hæðarlínunum, árfarvegum, eldri afmörkunum í aðalskipulagi, og sveitarfélagsmörkum. Afmörkun reita eru áætluð gróflega í samræmi við stóran skala aðalskipulagsins. Flatarmál landnotkunarreita er brúttóflatarmál sem gjarnan felur í sér hluta af gatnakerfi og stígum.

Í deiliskipulagi skal kveða nánar á um notkun og nýtingu einstakra lóða, og gerð grein fyrir opnum svæðum, leiksvæðum, útivistarsvæðum, gatnakerfi og stígum.

Landnotkun og merking reita tekur mið af meginnotkun viðkomandi reits. Ákveðið svigrúm getur verið fyrir aðra starfsemi innan reita í samræmi við almenna skilmála og sérskilmála einstakra reita. Landnotkunarreitir eru auðkenndir með bókstaf, í samræmi við landnotkun, og númeri til auðkenningar.

Afmörkun landnotkunar skal ekki taka sem nákvæma útfærslu né skilgreiningu á lóða- og eignamörkum. Slíkt skal útfæra nánar í deiliskipulagi. Endanleg lóða- og eignamörk eru hnitsett á lóða- og/eða mæliblöðum.

Landnotkun

[Afbreytingar- og ferðamannasvæði \(AF\)](#)

[Athafnasvæði \(AT\)](#)

[Efnistöku- og efnislosunarsvæði \(E\)](#)

[Frístundabyggð \(F\)](#)

[Hafnir \(H\)](#)

[Lönaðarsvæði \(L\)](#)

[Íbúðarbyggð \(ÍB\)](#)

[Íþróttasvæði \(ÍÞ\)](#)

[Kirkjugarðar og grafreitir \(K\)](#)

[Landbúnaðarsvæði \(L\)](#)

[Miðsvæði \(M\)](#)

[Opin svæði \(OP\)](#)

[Óbyggð svæði \(ÓB\)](#)

[Samfélagsþjónusta \(S\)](#)

[Sérstök not haf- og vatnssvæða \(SN\)](#)

[Skógræktar og landgræðslusvæði \(SL\)](#)

[Strandsvæði \(ST\)](#)

[Vatnsból \(VB\)](#)

[Vegir, götur og stígar \(VE\)](#)

[Veitur og helgunarsvæði \(VH\)](#)

[Verslun og þjónusta \(VP\)](#)

[Vötn, ár og sjór \(V\)](#)

Tákn

Reitir eru auðkenndir með númerum innan tiltekinna svæða, óháð landnotkun. Ef landnotkun á reit breytist, þá breytist litur og bókstafsauðkenni hans, en númerið helst óbreytt.

Númerraðir byggja á eftirfarandi skiptingu:

Dalvík	100-199	Hafnarsvæði
	200-299	Norðurbær
	300-399	Miðbær
	400-499	Suðurbær
	500-599	Dreifbýli
Svarfaðardalur	600-699	
Árskógsströnd	700-799	Þéttbýli
	800-899	Dreifbýli
Önnur svæði	900-999	

5.1. Afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF)

Svæði fyrir afþreyingu og móttöku ferðafólks, þ.m.t. þjónustumiðstöðvar á hálendi og verndarsvæðum, fjallaskálar, tjald- og hjólhýsasvæði og skemmtigarðar.

Gert er ráð fyrir minniháttar mannvirkjum og innviðum sem tengjast starfsemi og rekstri afþreyingar- og ferðamannastaða, það er bílastæðum, stígum, skiltum, leiksvæðum, salernum og þjónustuhúsum enda falli mannvirki vel að landi, séu lítt áberandi og lítil að umfangi.

Hámarksstærð nýbygginga án deiliskipulags er 30 m² og 3,5 m hæð. Ekki er gert ráð fyrir fleiri en tveimur nýbyggingum án deiliskipulags.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
AF-508	Tjaldsvæðið Böggvisstaðfjalli	Nýtt tjaldsvæði innan fólkvangsins	Mannvirkjagerð skal vera næst aðkomuvegi. Samnýta skal mannvirki með skíðasvæðinu eins og hægt er. Gert er ráð fyrir skjólrækt sem skal vera í samræmi við aðra skógrækt í fólkvangnum.	2,84
AF-525	Kofi í Böggvisstaðadal	Gangnamannaskáli í Böggvisstaðadal	Skammtíma gistipjónusta. Gert ráð fyrir viðhaldi.	-
AF-526	Mosar, Reykjaheiði	Fjallaskáli	Skammtíma gistipjónusta. Gert ráð fyrir viðhaldi.	-
AF-604	Tjaldsvæði við Húsabakka	Tjaldsvæði og félagsheimili.	Hámarksstærð nýbygginga án deiliskipulags er 30 m ² og 3,5 m hæð. Ekki er gert ráð fyrir fleiri en tveimur nýbyggingum án deiliskipulags.	1,9
AF-619	Heljuskáli	Fjallaskáli á Heljardalsheiði	Skammtíma gistipjónusta. Gert ráð fyrir viðhaldi.	-
AF-756	Tjaldsvæðið Hauganesi	Tjaldsvæði, útivist og ferðapjónusta.	Gert ráð fyrir þjónustubyggingu allt að 600 m ² og 6 m hæð.	5,18
AF-630	Gangnamannaskáli Stekkjarhús	Gangnamannahús á Krosshóli.	Skammtíma gistipjónusta. Gert ráð fyrir viðhaldi.	-
AF-831	Gangnamannaskáli í Þorvaldsdal	Gangnamannahús í Þorvaldsdal	Skammtíma gistipjónusta. Gert ráð fyrir viðhaldi.	-

5.2. Athafnasvæði (AT)

Svæði fyrir atvinnustarfsemi þar sem lítil hætta er á mengun svo sem léttur iðnaður, hreinleg verkstæði, bílasölur og umboðs- og heildverslanir. Einnig atvinnustarfsemi sem þarfnast mikils rýmis, t.d. vinnusvæði utandyra á lóðum eða starfsemi sem hefur í för með sér þungaflutninga, svo sem vörugeymslur og matvælaíðnaður.

Lögð er áhersla á snyrtilega ásýnd og vandaðan frágang á athafnasvæðum, sérstakalega í nálægð við íbúabyggð og fjölfarin svæði.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
AT-102	Svæði austan Gunnarsbrautar	Á svæðinu er fiskvinnsla, lögreglustöð, slökkvistöð og miðstöð hjálparsveita.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	1,03
AT-106	Við Grundargötu	Athafnasvæði fyrir starfsemi sem tengist höfninni.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi. Gert ráð fyrir allt að 2,5 ha landfyllingu. Eingöngu fyrir starfsemi sem tengist hafnarsvæðinu.	3,59

AT-107	Á Sandskeið	Á reitnum er vélaverkstæði, steypustöð og endurvinnslustöð sveitar-félagsins. Auk þess skúrar og skemmur sem eru í misgóðu ástandi og í mismikilli notkun.	Stefnt er að því að núverandi starfsemi flytji á athafnasvæði AT-659 á Hrisamóum. Starfsemi sem tengist hafnarsvæðinu geti fært sig yfir á AT-106.	4,21
AT-408	Á Böggvisstöðum	Verkstæði og geymslur.	Óbreytt.	1,34
AT-659	Svæði á Hrisamóum	Lyngmóar og óræktað land. Óskipulagt, óbyggt	Svæði fyrir fyrirtæki og fyrirferðarmikla starfsemi, sem ekki rúmast inni í þéttbýli. Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi. Skýla skal svæðinu með landmótun og gróðri svo mannvirki og starfsemi sjáist síður frá þjóðvegnum og Dalvík.	40,36
AT-703	Á Árskógssandi	Bruggverksmiðja og skemmur.	Gert ráð fyrir atvinnustarfsemi þar sem lítil hætta er á mengun.	6,46
AT-805	Svæði ofan Árskógssands	Lyngmóar og óræktað land. Óskipulagt, óbyggt	Svæði fyrir pláss mikla og lítt mengandi athafnastarfsemi, svo sem gagnaver, vörugeymslur og matvælaíðnað.	106,66
AT-812	Árskógssandur	Óskipulagt, óbyggt.	Svæði fyrir seiðaeldisstöð.	9,65
AT-834	Við Melbrún.	Á reitnum er bílaverkstæði, trésmíðaverkstæði útungunarstöð kjúklinga o.fl.	Gert ráð fyrir atvinnustarfsemi þar sem lítil hætta er á mengun. Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	16,3

5.3. Efnistöku- og efnislosunarsvæði (E)

Svæði þar sem ráðgert er að taka, vinna eða losa jarðefni.

Efnistökusvæði eru svæði á landi, í sjó, ám eða vötnum þar sem fram fer eða fyrirhuguð er efnistaka eða efnisvinnsla, svo sem malarnám, sandnám, grjótnám, gjallnám eða vikurnám.

Efnislosunarsvæði eru svæði á landi, í sjó, ám eða vötnum þar sem fram fer eða fyrirhuguð er landfylling eða losun jarðefna, sem eru hrein og ómengduð, svo sem jarðefni sem til falla vegna byggingarframkvæmda.

Jarðefni eru takmörkuð auðlind og skal nýting þeirra byggjast á hófsemi og varfærni. Raski skal haldið í lágmarki.

Öll efnistaka á landi, úr vatnsföllum, stöðuvötnum og hafsbótnei eru leyfisskyldar. Eiganda eða umráðamanni lands sem skilgreint er sem landbúnaðarsvæði er þó heimil minni háttar efnistaka, allt að 1000 m³, til eigin nota utan verndarsvæða.

Með umsókn um framkvæmdaleyfi skal fylgja lýsing á framkvæmd, þar sem gerð er grein fyrir: landslagi fyrir og eftir efnistöku, stærð og dýpt svæðis, magn og tegund efnis, vinnslutími og aðgerðir til að hindra fok á efnunum. Þá skal gera grófa áætlun um lokafrágang svæðisins og lokun yfirborðs að lokinni efnistöku. Bent er á 13. grein skipulagslaga um framkvæmdaleyfi og 1. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum.

Skipulag efnistöku skal tryggja að svæðið falli vel að umhverfi sínu að lokinni vinnslu. Svæði sem ekki verða nýtt aftur skulu grædd upp með staðargróðri. Framandi eða ágengar tegundir eru óheimilar.

Landmótun raskaðra svæða skal miða að því að draga úr sýnilegum ummerkjum og stuðla að náttúrulegri ásýnd. Gróður skal koma á sem fyrst til að hindra fok.

Við efnistöku úr ám skal tryggja að árfarvegur raskist ekki og að landrof aukist ekki. Einnig þarf að huga að áhrifum á efni ofan við svæðið. Framkvæmdir innan 100 m frá veiðivötnum og ám krefjast leyfis frá Fiskistofu, samkvæmt lögum nr. 61/2006. Ástand vatnshlots má ekki versna að efnistöku lokinni.

Lágmarka skal neikvæð áhrif á náttúru, menningarminjar, útivistarsvæði og aðra starfsemi, bæði við efnistöku og frágang svæða.

Í töflunni er sett fram hámarks magn þess efnis sem heimilt er að vinna á efnistökusvæðum. Nokkur svæði eru það stór eða heimilt að nýta það mikið efni að það kallar á fyrirspurn um matsskyldu skv. 1. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlaða nr. 111/2021.

***Tillaga í vinnslu:** vinna stendur yfir hjá sveitarfélaginu við mælingar og endurmat á efnistökumagni. Magntölur kunna að breytast fyrir formlega auglýsingu.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
E-502	Sunnan við Rípil	Storkubergsnáma. Gosberg, eldra en frá nútíma. Ófrágengin.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	<1,0
E-503	Sauðanes á Upsaströnd	Storkubergsnáma. Gosberg, eldra en frá nútíma. Þóleiit. Ófrágengin.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	1,89
E-513	Ofan Hrafnstaða	Setnáma. Jökulruðningur. Hálfrágengin.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	1,03
E-517	Neðan Hringsholts	Setnáma. Hálfrágengin.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	2,45
E-614	Bakki, Svarfaðardalsá	Setnáma, áreyrar.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	1,49
E-625	Tungunáma	Setnáma, árhjalli.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	3,0
E-626	Dælishólar	Setnáma, berghlaup.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	<1,0
E-632	Skíðadalsá	Í farvegi Skíðadalsár við Ytra-Hvarf	Efnistaka í samræmi við framburð árinna. Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	2,0
E-636	Ytra-Hvarf	Setnáma, malarhjalli.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	1,7
E-643	Sakka Svarfaðardal	Efnistöku lokið en ófrágengin.	Efnistöku lokið en ófrágengin.	0,54
E-648	Hrisahöfði	Setnáma, innan friðlands Svarfdæla. Efnistaka á þremur stöðum, alls um 8 ha.	Efnistaka er háð leyfis Náttúruverndarstofnunar vegna friðlands. Bent er á námur utan friðlandsins. Hámarks rask á 8 ha svæði. Heildarefnistaka <500.000 m ³ .	7,98
E-651	Við Hálsá	Setnáma.	Efnistaka fyrir stærri framkvæmdir. Hámarks rask á <25 ha svæði. Heildarefnistaka <500.000 m ³ . Skýla skal svæðinu með landmótun og gróðri svo mannvirki og starfsemi sjáist síður frá þjóðveginum og Dalvík.	12,57
E-652	Hálshöfði	Storkubergsnáma. Gosberg, eldra en frá nútíma	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	2,48
E-663	Við Hálsá	Setnáma.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	2,42
E-666	Við Sökku	Heildarefnistaka allt að 3.000 m ³ .	Heildarefnistaka allt að 3.000 m ³ .	0,15
E-804	Helluhöfði	Storkubergsnáma. Gosberg, eldra en frá nútíma. Dílabasalt.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	2,16
E-808	Við Þorvaldsá	Efnistöku lokið, efnislosun.	Efnistöku lokið. Efnislosun fyrir ómenguð efni.	0,8

E-814	Porvaldsdalsá	Ofan Árskógsréttar. Setnáma, botn- eða leysingarruðningur.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	1,6
E-832	Hauganes	Sjávarkambur norðan Hauganess. Bergnáma.	Hámarks rask á <2,5 ha svæði. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	1,1

5.4. Frístundabyggð (F)

Svæði fyrir frístundahús, tvö eða fleiri og nærþjónustu sem þeim tengist, þ.m.t. orlofshús og varanlega staðsett hjólhýsi. Föst búseta er óheimil í frístundabyggðum.

Æskilegt er að frístundahús standi saman í þyrpingum eða í samhengi við aðra byggð. Gera skal grein fyrir hættu á gróðureldum í deiliskipulagi ásamt greiðum flóttaleiðum.

þar sem fylgir mat á eldhættu ásamt viðeigandi viðbrögðum og mótvægisaðgerðum

Við deiliskipulagsgerð frístundabyggðanna skal tekið mið að því að raska ekki viðkvæmum svæðum og að þéttleiki byggðar taki m.a. mið af náttúru og landslagi viðkomandi svæðis. Mikilvægt er að tryggja að frístundabyggðin raski ekki jarðmyndunum og vistkerfum sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt lögum um náttúruvernd.

Skjólrækt og afmörkun eignalands eða dvalarsvæða með gróðri er heimil. Gert er ráð fyrir skjólrækt þar sem að innlendur trjágróður og staðargróður er alltaf fyrsti valkostur. Við tegundaval skulu markmið sjálfbærrar þróunar höfð að leiðarljósi, m.a. við val á plöntum og trjátegundum til gróðursetningar.

Að jafnaði skal skilgreina lóð undir hvert hús. Æskilegt að lóðir séu á bilinu 0,25-1,0 ha með nýtingarhlutfall að jafnaði ekki hærra en 0,03, en við sérstakar aðstæður allt að 0,05.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
F-510	Frístundabyggð í landi Upsa	Óbyggt.	Þétt frístundabyggð. Allt að 12 lóðir. Uppbygging skv. deiliskipulagi.	2,47
F-606	Syðri Grund	Óskipulagt, óbyggt.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	6,19
F-624	Í landi Tjarnar	Byggt að hluta.	Byggt að hluta. Þrjár lóðir, allt að sex hús. Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi	2,09
F-628	Þverá í Skiðadal	Óskipulagt, óbyggt.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	19,65
F-629	Birkiflöt í Kongsstaðalandi.	3 hús. Að öðru leyti óbyggt.	8 frístundahús. Lóðir að lágmarki 0,25 ha. Nánari ákvæði í deiliskipulagi	6,76
F-633	Hjaltastaðir	Óskipulagt, óbyggt.	Skógrækt og frístundahúsabyggð. Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	91,35
F-634	Syðra-Hvarf	Fjórar lóðir byggðar.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	28,31
F-635	Ytra-Hvarf	Byggt að hluta.	Skógrækt og frístundahúsabyggð. Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	23,05
F-637	Í landi Skeggstaða	Byggt að hluta.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi. Allt að 5 hús.	9,39
F-644	Í landi Skáldalækjar ytri.	Hálfbbyggt. Deili-skipulag eldri hluta í gildi.	Sjö frístundahúsálóðir. Skilmálar skv. deiliskipulagi.	2,66
F-646	Í landi Hamars	Frístundabyggð í landi Hamars. Byggt að hluta.	Skógrækt og frístundahúsabyggð. Uppbygging skv. deiliskipulagi. 40 lóðir fyrir frístundahús og ræktun. Fjórðungur lóða má vera undir 0,5 ha að flatarmáli, allt að 0,12 ha.	40,24

F-813	Norðan Árskógssands	Óskipulagt, tvö eldri íbúðarhús.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	2,92
F-818	Í Stærri-Árskógi	Deiliskipulag, 3 hús.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	6,28
F-822	Ytrivík	Fullbyggt. 6 hús.	Fullbyggt. Taka skal tillit til þess að frístundabyggðin er innan fjarsvæði vatnsverndar.	5,03

5.5. Hafnir (H)

Svæði fyrir hafnir og hafnarmannvirki þar sem gert er ráð fyrir mannvirkjum og tækjum til móttöku skipa og báta, losunar og lestunar þeirra, geymslu vöru, móttöku og afgreiðslu þessarar vöru til áframhaldandi sjó- eða landflutninga, til móttöku og brottfarar farþega og smábátahafnir.

Gert ráð fyrir ýmiskonar hafnartengdri starfsemi á hafnasvæðum, svo sem þjónustufyrirtækjum fyrir báta, útgerðar- og fiskvinnslufyrirtækjum, iðnfyrirtækjum og rannsóknarstofnunum tengdum útgerð og vistkerfi hafsins. Einnig er gert ráð fyrir þeim innviðum sem þarf til styðja við starfsemi á hafnarsvæðinu, þar á meðal geymsla á ýmsum orkugjöfum og dreifingu þeirra á skip og báta.

Lögð er áhersla á snyrtilega ásýnd og vandaðan frágang á hafnarsvæðum.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
H-103	Dalvíkurhöfn	Hafnarsvæðið á Dalvík	Ferjuhöfn. Gert ráð fyrir uppbyggingu vegna ferðaþjónustu auk almennrar hafnarstarfsemi, ásamt dælustöð fráveitu. Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	12,67
H-106	Stækkun Dalvíkurhafnar	Stækkun Dalvíkurhafnar til norðurs	Stækkun Dalvíkurhafnar til norðurs með landfyllingu. Unnið eftir þörfum.	2,05
H-751	Hauganeshöfn	Hafnarsvæðið á Hauganesi	Gert ráð fyrir uppbyggingu vegna ferðaþjónustu auk almennrar hafnarstarfsemi, ásamt dælustöð fráveitu.	2,01
H-701	Árskógssandshöfn	Hafnarsvæðið á Árskógssandi	Ferjuhöfn. Gert ráð fyrir uppbyggingu vegna ferðaþjónustu auk almennrar hafnarstarfsemi, ásamt dælustöð fráveitu.	3,64

5.6. Iðnaðarsvæði (I)

Svæði fyrir umfangsmikla iðnaðarstarfsemi eða starfsemi sem er talin geta haft mengun í för með sér, svo sem verksmiðjur, virkjanir, þ.m.t. vatnsfallsvirkjanir, jarðhitavirkjanir, sjávarfallavirkjanir og vindmyllur, tengivirki, veitustöðvar, skólpdælu- og hreinsistöðvar, endurvinnslustöðvar, brennslustöðvar, förgunarstöðvar, sorpurðunarsvæði, flokkunarmiðstöðvar og birgðastöðvar fyrir mengandi efni.

Lögð er áhersla á snyrtilega ásýnd og vandaðan frágang á iðnaðarsvæðum. Sérstakalega í nálægð við íbúabyggð og fjölfarin svæði. Leyfilegt er að nýta skjólrækt og landmótun sem dregur úr sjónrænum áhrifum iðnaðarsvæða.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
I-101	Sæplast-reitur	Iðnaðarlóð, plastiðnaður	Fullbyggt.	2
I-522	Veitumannvirki að Upsum	Veitumannvirki vatnsveitu	Veitumannvirki.	0,73
I-647	Aðveitustöð á Höfðanum	Aðveitustöð á Höfðanum	Aðveitustöð raforku.	1,75
I-810	Hitaveita á Brimnesborgum	Hitaveita	Veitumannvirki.	9,24
I-834	Árskógsvirkjun	Iðnaðarsvæði Árskógsvirkjunar í Þorvaldsdal. Vatnsaflsvirkjun sem samanstendur af lóni, stíflustæði, aðrennslispípum, stöðvarhúsi og frárennslisskurði.	Allt að 5 MW vatnsaflsvirkjun með 118 m fallhæð í Þorvaldsdal sem tengd verður dreifikerfi Rarik. Tengist spennistöð Rarik við Stærri-Árskóg með um 400 m langan jarðstreng. Framkvæmdir fela í sér byggingu stíflu og stöðvarhúss, lagningu slóða og 3.700 m langrar aðrennslispípu. Áætluð efnispörf er 140.000 m ³ úr efnistökusvæðum á framkvæmdasvæðinu, þar af allt að 90.000 m ³ úr lónsstæðinu. Einnig er heimilt að vera með yfirbyggt tengivirki. Samræma skal útlit og yfirbragð mannvirkja og fella þau að landi eftir því sem hægt er.	58

5.7. Íbúðarbyggð (ÍB)

Svæði fyrir íbúðarhúsnæði og nærpjónustu sem því tengist, auk minniháttar atvinnustarfsemi sem samrýmist búsetu eftir því sem nánar er kveðið á um í stefnu skipulagsins.

Fyrir nýbyggingar í þegar byggðum hverfum skal horfa til þess að taka tillit til þeirra byggðar sem fyrir er. Með því er átt við að nýbyggingar falli að núverandi yfirbragði byggðar og hugað séð að menningararfi og sögu hverfa og svæða. Frekari stækkun íbúðabyggðar taki fyrst mið af því að nýta núverandi innviði sem best, s.s. samgöngur, veitu-innviði og samfélagsþjónustu.

Mörk hins byggða og óbyggða lands skulu falla á eðlilegan hátt að staðháttum og landslagi.

Heimagingist, flokkur 1 í flokkun gististaða, er leyfð. Gistipjónusta í flokkum 2-4 er ekki heimil á íbúasvæðum.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ÍB-111	Við Mýrargötu	Byggt að hluta. Nokkur óbyggð svæði.	Á reitnum verði byggð hús sem taki mið af stærð, formi og hlutföllum gömlu húsanna á svæðinu. Einnig fyrir aðflutt, gömul hús.	2,78
ÍB-115	Reitur austan Gunnarsbrautar	Fullbyggt.		0,39
ÍB-201	Íbúðabyggð utan Lágur	Reiturinn er sem næst fullbyggður.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	11,66
ÍB-202	Ofan Böggvisbrautar	Óskipulagt, óbyggt.	Þéttleiki og húsagerðir taki mið af aðliggjandi íbúðahverfi.	4,59
ÍB-302	Sunnan Karlsrauðatorgs	Að mestu byggt. Á stækkun reitsins er áætluð íbúabyggð fyrir íbúa eldri en 60 ára.	Þéttleiki og húsagerðir taki mið af aðliggjandi íbúðahverfi.	0,87
ÍB-303	Við Dalbæ sunnan Lágur	Samþykkt deiliskipulag og uppbygging í gangi.	Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	1,38

ÍB-311	Suðurbærinn	Næstum fullbyggt hverfi, hverfi stækkað	Næstu fullbyggt hverfi, stækkað til austurs til frekari uppbyggingar. Þéttleiki og húsagerðir taki mið af núverandi byggð.	17,41
ÍB-312	Túnahverfi	Byggt að hluta. Nokkur óbyggð svæði.	Þéttleiki og húsagerðir taki mið af núverandi byggð. Halda skal í óbyggðan jaðar meðfram fólkvanginum.	5,8
ÍB-314	Hólahverfi	Byggt að mestu. Nokkur óbyggð svæði.	Þéttleiki og húsagerðir taki mið af núverandi byggð. Halda skal í óbyggðan jaðar meðfram fólkvanginum.	6,23
ÍB-405	Ofan sundlaugar Dalvíkur	Óbyggt. Deiliskipulag í vinnslu.	Þéttleiki og yfirbragð ákvarðað í deiliskipulagi.	9,76
ÍB-608	Íbúðabyggð í landi Tjarnar	Ein lóð byggð, annars óbyggt land. Land í einkaeign.	Þéttleiki 4 - 5 íb/ha. Húsagerðir taki mið af núverandi byggð.	2,31
ÍB-609	Núverandi íbúðabyggð í Laugahlíð	Byggt að hluta. Nokkur óbyggð svæði.	Þéttleiki 4 - 5 íb/ha. Húsagerðir taki mið af núverandi byggð.	5,59
ÍB-610	Stækkun íbúðabyggðar í Laugahlíð	Óbyggt land, fyrirhuguð stækkun núverandi íbúðarbyggðar.	Þéttleiki 4 - 5 íb/ha. Húsagerðir taki mið af núverandi byggð.	9,3
ÍB-706	Árskógssandur	Núverandi íbúðabyggð. Nokkur óbyggð svæði.	Sérbyli, blönduð byggð. Þéttleiki 8-12 íb/ha.	16,32
ÍB-752	Hauganes	Núverandi íbúðabyggð. Nokkur óbyggð svæði.	Sérbyli. Húsagerðir, stærðir og hlutföll taki mið af þeirri byggð sem fyrir er á svæðinu. 6-8 íb/ha.	7,11
ÍB-753	Hauganes	Óbyggt land, fyrirhuguð stækkun núverandi íbúðarbyggðar.	Sérbyli. Húsagerðir, stærðir og hlutföll taki mið af þeirri byggð sem fyrir er á svæðinu. 6-8 íb/ha.	3,14
ÍB-755	Hauganes	Óbyggt land, fyrirhuguð stækkun íbúðarbyggðar.	Sérbyli. Stórar sjávarlóðir. Þéttleiki og yfirbragð ákvarðað í deiliskipulagi.	4,8

5.8. Íþróttasvæði (ÍÞ)

Svæði fyrir landfreka íþróttaaðstöðu aðra en þá sem þjónar tilteknu hverfi, svo sem skeiðvelli og hesthúsabyggð, akstursíþróttasvæði, skotæfingasvæði, golfvelli og stærri íþróttamiðstöðvar.

Gert er ráð fyrir mannvirkjum og innviðum sem tengjast starfsemi og rekstri íþróttasvæða. Ásamt því er gert ráð fyrir veitingaaðstöðu og verslun tengdri íþróttaviðburðum og starfi íþróttafélaga.

Gert er ráð fyrir skjólrækt.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ÍÞ-407	Íþróttasvæðið á Dalvík	Sundlaug og Íþróttamiðstöð Dalvíkurbyggðar, tjaldsvæði, fótboltavöllur og æfingavöllur.		8,9
ÍÞ-516	Hringsholt, hesthúsasvæði	Hesthús, reiðvöllur og tjaldsvæði		8,8

ÍP-607	Sundskáli			0,4
ÍP-829	Íþróttasvæði við Árskógarskóla	Íþróttasvæði og tjaldsvæði	Íþróttasvæði og tjaldsvæði	9,1
ÍP-830	Hesthúsasvæði við Hauganes	Fyrirhugað hesthúsasvæði		5,9

5.9. Kirkjugarðar og grafreitir (K)

Svæði fyrir kirkjugarða og grafreiti.

Gert er ráð fyrir minniháttar geymsluskúrum, að hámarki tvo, allt að 30 m² af stærð og 4 m hæð, og stígum sem tengjast rekstri og umhirðu garða og grafreita.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
K-309	Kirkjugarður Dalvíkur	Kirkjugarður við Dalvíkurkirkju	Gert er ráð fyrir stækkun til vesturs.	0,94
K-512	Kirkjugarður að Upsum.	Kirkjugarður að Upsum.	Ekki er gert ráð fyrir stækkun.	0,2

5.10. Landbúnaðarsvæði (L)

Svæði fyrir landbúnað og mannvirki sem tengjast búrekstrinum, með áherslu á búfénað, matvæla- og fóðurframleiðslu.

Landbúnaðarsvæði telst allt land undir 300 m hæð yfir sjávarmáli sem ekki hefur verið ráðstafað til annarra nota, svo sem þéttbýlis eða byggðar. Undanskilin eru svæði með takmarkaða nýtingu vegna náttúrufars (t.d. ár og vötn) eða verndarákvæða.

Landbúnaðarland er flokkað eftir hentugleika til akuryrkju samkvæmt mælikvarðanum 1:50.000. Við útgáfu framkvæmdaleyfa eða breytinga á landnýtingu skal tilgreina flokkun landsins og rökstyðja fyrirhugaðar framkvæmdir. Sjá skýringarkort A.

Um flokkana gildir eftirfarandi:

Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
Landbúnaðarsvæði í flokki 1	Mjög gott ræktunarland, miðað við flokkun vistgerða, hæð yfir sjávarmáli og landhalla.	Leitast skal við að viðhalda mjög góðu ræktunarlandi í nýtingu til matvælaframleiðslu. Forðast ber að skera í sundur tún og akra með annarri notkun. Ekki er gert ráð fyrir mannvirkjagerð nema til matvælaframleiðslu. Ekki er gert ráð fyrir skógrækt nema skjólrækt.	2991,7
Landbúnaðarsvæði í flokki 2	Gott ræktunarland, miðað við flokkun vistgerða, hæð yfir sjávarmáli og landhalla.	Leitast skal við að viðhalda góðu ræktunarlandi í nýtingu til matvælaframleiðslu. Forðast ber að skera í sundur tún og akra með annarri notkun. Ekki er gert ráð fyrir skógrækt nema skjólrækt.	1338,4
Landbúnaðarsvæði í flokki 3	Sæmilegt ræktunarland, miðað við flokkun vistgerða, hæð yfir sjávarmáli og landhalla.	Blandað landbúnaðarland með sæmilegu ræktarlandi. Gert er ráð fyrir túnrækt, beitolandi, nytjaskógrækt og mannvirkjagerð.	1249,7

Landbúnaðarsvæði í flokki 4	Lélegt ræktunarland. Land neðan 300 m og hentar ekki til akuryrkju en getur hentað vel til beitar, skógræktar eða fyrir tún.	Annað landbúnaðarlands sem hentar síður til jarðræktar. Gert er ráð fyrir beitalandi, skógrækt og mannvirkjagerð.	8766,8
-----------------------------	--	---	--------

Heimilt er að reisa mannvirki sem tengjast landbúnaði og nauðsynlegum innviðum (t.d. sorphirðu, veitu- og fjarskiptakerfum), að því gefnu að þau falli vel að landslagi og séu lítt áberandi. Forðast skal að raska túnum og akurlendi með línulegum mannvirkjum, s.s. vegum og raflögnum. Æskilegt er að fylgja núverandi vegum og slóðum.

Á lögbýlum er heimilt að nýta eða reisa byggingar fyrir atvinnustarfsemi sem styður við búrekstur og hefur ekki neikvæð áhrif á umhverfið. Heildarstærð slíkra bygginga má vera allt að 1.300 m² án breytinga á aðalskipulagi. Stærri rekstur er aðeins heimill á svæðum sem sérstaklega eru skilgreind í aðalskipulagi.

Ef lóðir fyrir atvinnustarfsemi verða óháðar lögbýli skal gera grein fyrir breyttri landnotkun í aðalskipulagi.

Heimilt er að reisa allt að þrjú íbúðarhús til viðbótar við núverandi hús, að því gefnu að þau:

- Nýti sömu heimreið og lögbýlið
- Tengist annarri byggð og fylgi byggðarmynstri svæðisins
- Falli að byggingarhefð og ásýnd sveitarinnar

Nýbyggingar skulu nýta sömu heimreið og lögbýli. Ekki má fjölga tengingum við þjóðvegi nema með samþykki Vegagerðarinnar.

Reið- og gönguleiðir skulu merktar til að beina umferð frá ræktunarlandi og viðkvæmum svæðum.

Almenn ferðaþjónusta, s.s. gisting og þjónusta í tengslum við búrekstur, er heimil. Húsakostur á lögbýlum má nýta með minni háttar breytingum án breytinga á aðalskipulagi. Heimilt er að hafa allt að fjögur gistirými í hverju húsi. Ef fleiri en tvö hús eru nýtt undir ferðaþjónustu þarf að gera deiliskipulag.

Eiganda eða umráðamanni lands á landbúnaðarsvæði er heimil minni háttar efnistaka, allt að 1000 m³, til eigin nota án útgáfu framkvæmdaleyfis, nema á verndarsvæðum. Bent er á skilmála um efnistöku- og efnislosunarsvæði (E).

Nytjaskógrækt og skjólbeltarækt eru heimilar sem hluti af búrekstri, án sérstakrar afmörkunar, ef heildarstærð er undir 50 ha. Tilgreina skal hvaða flokki ræktunarlands er fórnað og forðast að nýta gott ræktunarland (flokkur 1 og flokkur 2). Fylgja skal skilmálum skógræktar og landbúnaðar um leyfisumsóknir.

Ef land á að taka úr landbúnaðarnotum skal:

- Tilgreina flokkun landsins og meta hvort annað, minna hentugt land henti betur.
- Meta áhrif á framtíðarbúskap og tengsl við nærliggjandi landbúnaðarsvæði.
- Leita sérfræðimats ef óvissa ríkir um gæði landsins.
- Leyfisgögn skulu sýna að tekið hafi verið tillit til menningarminja, vatnafars, vistkerfa og náttúruverndar, í samræmi við lög og stefnumörkun stjórnvalda.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
L-1	Landbúnaður á Upsaströnd	Landbúnaðarland í flokki 1 og 2, næst Dalvík og við Karlsá. Norðan til að mestu land í flokki 4 vegna landhalla og malarkennds jarðvegs. Mikið af verndarsvæðum sem takmarka frekari stækkun ræktarlands.		1633,1
L-2	Landbúnaður í fremri Svarfaðardal	Eitt göfulesta landbúnarsvæði sveitarfélagsins. Mikið af landi í flokki 1 og 2 sem hentar vel til matvælaframleiðslu. Friðland og nokkuð um votlendi sem njóta verndar.	Ræktun og nýting túna í friðlandi í samræmi við stjórnunar- og verndaráætlun. Forðast skal að raska votlendi.	5171,5
L-3	Landbúnaður í innri Svarfaðardal	Mikið af landi í flokki 2 en líka flokki 1. Brattar hlíðar sem lenda í flokki 4.	Forðast skal að raska votlendi.	2063,9
L-4	Landbúnaður í Skiðadal	Nokkuð af landi í flokki 1, en að mestu land í flokki 4 í þröngum dalnum. Nokkuð um skógrækt og frístundabyggð.		1745,4
L-5	Landbúnaður á Árskógsströnd og í Þorvaldsdal	Eitt göfulesta landbúnaðarsvæði sveitarfélagsins. Mikið af landi í flokki 1 og 2 sem ventar vel til matvælaframleiðslu.	Ekki er gert ráð fyrir frekari nýtingu ræktarlands í Þorvaldsdal en þegar er.	3591,5

5.11. Miðsvæði (M)

Svæði fyrir verslunar- og þjónustustarfsemi og stjórnsýslu sem þjónar heilu landsvæði, þéttbýlisstað eða fleiri en einu bæjarhverfi, svo sem verslanir, skrifstofur, þjónustustofnanir, hótél, veitinga- og gistihús, menningarstofnanir og önnur hreinleg atvinnustarfsemi sem talin er samræmast yfirbragði og eðli starfsemi miðsvæðis.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
M-105	Miðbær ofan smábátahafnar	Þjónustusvæði ofan smábátahafnar, vestan Hafnarbrautar. Skrifstofur, veitingasala, verslanir. Mikilvæg tenging miðbæjar við höfnina.	Gert ráð fyrir verslunum, veitingum og þjónustu meðfram Hafnarabraut. Einnig starfsemi sem tengist höfninni. Íbúðir ekki heimilar.	1,31
M-306	Miðbær Dalvíkur	Meginhluti miðbæjarins, stofnanir, verslun, þjónusta og íbúðir.		5,3

5.12. Opin svæði (OP)

Svæði fyrir útivist, aðallega í tengslum við þéttbýli, með aðstöðu sem almennri útivist tilheyrir, svo sem stígum og áningarstöðum, auk þjónustu sem veitt er á forsendum útivistar.

Gert er ráð fyrir göngu-, reið- og hjólastígum með útivistargildi án sérstakra merkinga á uppdráttum í aðalskipulagi. Einnig leikvöllum, áningarstöðum, minni háttar aðstöðu fyrir samkomur og skemmtanir. Þá er gert ráð fyrir bílastæðum, salernum og skiltum við vegi og stíga. Gæta skal fyllsta öryggis allra ferðamáta.

Gert er ráð fyrir minniháttar mannvirkjum á opnum svæðum sem tengjast rekstri veitu- og fjarskiptakerfa enda falli mannvirkin vel að landi og séu lítt áberandi.

Hámarksstærð húsa án deiliskipulags er 30 m² og 4 m hæð. Allt að 2 hús leyfileg innan hvers svæðis án deiliskipulags.

Gert er ráð fyrir að opin svæði geti nýst sem úthagi fyrir landbúnað. Skal þá markvisst fylgjast með þoli landsins og leitast við að ofbjóða því ekki.

Skógrækt og landgræðsla er leyfileg innan opinna svæða án sérstakrar afmörkunar, enda sé slík ræktun ætluð til útivistar, skjólmyndunar, landbóta og fegrunar. Sækja skal um framkvæmdarleyfi og skulu gögn vegna leyfisumsókna sýna fram á að gætt hafi verið að varðveislu menningarminja, vatnafars, bakkagróðurs, jarðmyndana og viðkvæmra vistkerfa, samanber lögum um menningarminjar og sérstaka vernd lögum um náttúruvernd. Gætt skal að stefnumörkun stjórnvalda um vernd víðerna og ásyndar, eftir því sem við getur átt.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
OP-210	Opið svæði við Brimnesá	Útivistarsvæði meðfram Brimnesá.	Eingöngu gert ráð fyrir stígum til útivistar. Önnur mannvirkjagerð ekki leyfð.	7,16
OP-301	Lágin	Litill skrudgarður.		0,95
OP-308	Norðan Hólavegar			2,02
OP-315	Opið svæði milli íbúðarhverfa	Opið svæði milli íbúðarhverfa.	Halda skal jaðarsvæði næst fólkvanginum óbyggðum og náttúrulegt yfirbragð.	3,13
OP-407	Ásgarðstún	Ætlað til framtíðarnota fyrir þéttbýlið.	Framtíðarstækkun innan þéttbýlis. Ekki skal ráðstafa landi á svæðinu svo það hindri nýtingu landsins undir byggð síðar.	26,82
OP-511	Fólkvangur í Bökkvisstaðafjalli	Skíðasvæði Dalvíkur, skógrækt og útivist.	Svæðið nýtur verndunar sem fólkvangur. Sjá ákvæði FS-500.	276,06
OP-518	Ungmennafélagsreitur	Útivistarskógur.		1,38
OP-702	Norðan Aðalbrautar	Útivistar og leiksvæði.		1,36
OP-711	Strandlengjan við Árskógssand		Eingöngu gert ráð fyrir stígum til útivistar. Önnur mannvirkjagerð ekki leyfð.	0,95
OP-754	Útivistarsvæði á Hauganesi	Útivistar og leiksvæði.		3,7
OP-759	Strandlengjan við Hauganes		Eingöngu gert ráð fyrir stígum til útivistar. Önnur mannvirkjagerð ekki leyfð.	1,9
OP-803	Lækjarbakki / Helluhöfði	Útivistarsvæði.	Eingöngu gert ráð fyrir stígum til útivistar. Önnur mannvirkjagerð ekki leyfð.	58,79
OP-806	Bakkar Þorvaldsdalsár	Útivistarsvæði meðfram bökkum Þorvaldsár.	Eingöngu gert ráð fyrir stígum til útivistar. Önnur mannvirkjagerð ekki leyfð. Hluti svæðisins nýtur hverfisverndar, sjá ákvæði HV-807.	48,22
OP-811	Brimnesborgir	Skógrækt og útivistarsvæði.		15,64

5.13. Óbyggð svæði (ÓB)

Svæði þar sem ekki er gert ráð fyrir búsetu né atvinnustarfsemi, svo sem hálendi, heiðar og afréttir. Að mestu án mannvirkja fyrir utan þau sem þjóna útivist, afréttarnotum, öryggismálum og fjarskiptum.

Óbyggð svæði eru skilgreind sem landsvæði ofan 300 m yfir sjávarmáli. Þau eru ætluð til afrétta, útivistar eða takmarkaðrar umferðar og almennt er ekki gert ráð fyrir mannvirkjagerð. Einnig önnur óbyggileg svæði, svo sem sker og hólmar í sjó og vötnum.

Uppgræðsla ógróins lands með staðargróðri er leyfileg. Eyðing gróðurs er aðeins heimil til að hefta ágengar tegundir eða við viðhald mannvirkja og slóða, en þá skal landið lagað og grætt upp með staðargróðri.

Verndun víðerna skal höfð í fyrirrúmi. Ekki er æskilegt að gróðursetja tré ofan 400 m yfir sjávarmáli og bannað er að sá eða planta ágengum eða innfluttum tegundum.

Ágengar tegundir skulu heftar á viðkvæmum svæðum þar sem náttúruleg ásýnd og tegundasamsetning gæti raskast. Forðast skal skerðingu á votlendi, birkiskógum og öðrum lykilvistkerfum.

Neyðarskýli og gangnamannakofar má reisa með leyfi sveitarfélagsins. Ökutækjaakstur er aðeins heimill á merktum slóðum.

Minniháttar mannvirki, s.s. jarðlagir fyrir fjarskipti og rafmagn, eru leyfð með samþykki sveitarfélagsins ef þau eru nauðsynleg og í lágmarki. Hönnun þeirra skal falla vel að umhverfinu og halda ásýnd svæða sem óbreyttri.

Leyfisumsóknir þurfa að sýna að tekið hafi verið tillit til menningarminja, vatnafars, gróðurs, jarðmyndana og vistkerfa, í samræmi við lög um náttúruvernd og menningarminjar. Einnig skal fylgja stefnu stjórnvalda um vernd víðerna.

Sjálfbær þróun landsins skal höfð að leiðarljósi. Fylgst verði með álagi frá ferðamönnum og búfé og reynt að forðast ofnýtingu.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ÓB-998	Óbyggileg svæði	Ýmis óbyggileg svæði, svo sem sker og hólmar í sjó og vötnum.	Óbyggileg svæði. Mannvirkjagerð ekki heimil.	-
ÓB-999	Fjallgarðar	Fjallgarðar		43.786,2

5.14. Samfélagsþjónusta (S)

Svæði fyrir stofnanir og fyrirtæki sem óháð eignaraðild veita almenna þjónustu við samfélagið, svo sem menntastofnanir, heilbrigðisstofnanir, menningarstofnanir, félagslegar stofnanir, trúarstofnanir og aðrar þjónustustofnanir ríkis, sveitarfélaga eða annarra aðila.

Þessi svæði eru eingöngu fyrir stofnanir og fyrirtæki, sem óháð eignaraðild, veita almenna þjónustu við samfélagið. Ekki er gert ráð fyrir annarri atvinnustarfsemi.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
S-304	Dalbær	Hjúkrunarheimilið Dalbær		1,52
S-305	Dalvíkurkirkja	Dalvíkurkirkja.		0,54
S-307	Heilsugæslureitur	Heilsugæsla	Gert ráð fyrir stækkun til norðurs	0,87
S-315	Krílakot	Leikskólinn Krílakot		1,52
S-401	Dalvíkurskóli	Dalvíkurskóli		3,33
S-410	Gamla tjaldsvæðið	Gamla tjaldsvæðið	Gert ráð fyrir stækkun grunnskólans eða nýjum leikskóla á síðari hluta skipulagstímabilsins	0,9
S-602	Tjarnarkirkja	Kirkja og kirkjugarður.		0,1
S-815	Árskógsskóli	Grunnskóli, leikskóli og félagsheimili.		1,83
S-816	Stærri-Árskógskirkja	Kirkja og kirkjugarður.		0,1
S-617	Vallarkirkja	Kirkja og kirkjugarður		0,1
S-640	Urðakirkja	Kirkja og kirkjugarðar		0,4

5.15. Sérstök not haf- og vatnssvæða (SN)

Svæði innan netlaga á hafi og vatni þar sem sérstaklega þarf að gera ráð fyrir tilteknum notum, t.d. veiðum, fiskeldi eða siglingaleiðum.

Svæði sem tilheyra innsiglingaleiðum hafnarsvæða og viðleguköntum. Gert er ráð fyrir smábátahöfnum með tilheyrandi búnaði á sjó, þar með flotbyggjum.

Gert er ráð fyrir dýpkun og framkvæmdum til að verja svæðin og hafnarstarfsemi fyrir ágangi sjávar eða bæta innsiglingu.

Merki	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
SN-198	Austurgarður, viðlega	Viðlega og innsigling við Austurgarð		1,67
SN-199	Innsigling Dalvíkurhafnar	Innsigling og siglingaleið hafnarinnar.		4,14
SN-712	Innsigling Árskógshafnar	Innsigling og siglingaleið hafnarinnar.		0,8
SN-760	Innsigling Hauganesshafnar	Innsigling Hauganesshafnar		1,44

5.16. Skógræktar og landgræðslusvæði (SL)

Svæði fyrir skógrækt og landgræðslu, svo sem nytjaskógrækt, fjölnytjaskógrækt, landbótaskógrækt, skjólbelti, landgræðsluskógrækt, skipulagða landgræðslu og aðra uppgræðslu.

Skógræktar og landgræðslusvæði sem eru 50 ha eða stærri skulu afmörkuð sem slík á uppdrætti aðalskipulags. Minni svæði þurfa ekki að vera sérstaklega merkt nema þau séu yfir 3,0 ha við endurskoðun aðalskipulags.

Skógrækt er heimil samkvæmt sérskilmálum á óbyggðum svæðum (ÓB), landbúnaðarsvæðum (L) og opnum svæðum (OP). Miða skal við að gott ræktunarland, L1 og L2, verði áfram nýtt undir hefðbundinn landbúnað og matvælaframleiðslu en skjólbelti eru þar leyfð.

Skógrækt er óheimil á svæðum sem njóta verndar vegna jarðminja, vistkerfa eða menningarminja, í samræmi við lög um náttúruvernd og lög um menningarminjar. Við val á svæðum til skógræktar skal tryggt að ræktunin falli vel að landslagi og að tekið sé mið af samþættingu skógræktar, landbúnaðar og útivistar. Forðast skal rask á viðkvæmum svæðum, s.s. berjalöndum, votlendi og mikilvægum sjónarhornum til kennileita og fjalla. Flokkun landbúnaðarlands skal höfð til hliðsjónar.

Við skipulagningu og framkvæmd skógræktar og landgræðslu skal sérstaklega gera grein fyrir:

- áhrifum framkvæmdarinnar á kolefnisbindingu svæðisins,
- möguleikum til eflingar útivistar, svo sem með stígagerð og aðgengi almennings,
- varðveislu fornleifa, votlendis, vatnsfalla, náttúrulegs birkis og annarra náttúrufyrirbæra með fagurfræðilegt eða staðbundið gildi.

Plöntu- og trjátegundaval skal byggja á meginreglum sjálfbærrar þróunar. Staðargróður skal ávallt vera fyrsti kostur. Sérstaklega skal gæta að því að raska ekki frekar votlendi, birkiskógum og öðrum lykilvistkerfum. Skilja skal eftir að lágmarki 30–50 m breið beltí óplantað frá vötnum og votlendi.

Innan svæða er heimilt að koma fyrir vegum og slóðum vegna viðhalds og reksturs, auk göngu-, reið- og hjólastíga með útivistargildi, án sérstakrar merkingar á uppdrætti aðalskipulags. Einnig má koma þar fyrir leikvöllum, minni háttar samkomuáðstöðu, bílastæðum, salernum og upplýsingaskiltum. Stök mannvirki án deiliskipulags mega að hámarki vera 30 m² að flatarmáli og allt að 3 m að hæð.

Einnig er heimilt að reisa minniháttar mannvirki vegna veitu- og fjarskiptakerfa, svo fremi sem þau falla vel að landslagi, gróðri, skapi ekki hættu og séu lítt áberandi. Íbúðarhúsnæði er aðeins heimilt á lögbýlum og skal þá fylgja útfærð brunavarnaráætlun vegna mögulegra skógarbruna.

Sé skógrækt fyrirhuguð á svæði sem ekki er skilgreint sem skógræktar- og landgræðslusvæði í aðalskipulagi, skal umsókn um framkvæmdaleyfi innihalda eftirfarandi:

- mat á kolefnisbindingu svæðisins út frá fyrirhuguðum tegundum og þéttleika,
- lýsingu á fyrirhuguðum aðgerðum til að auka útivistargildi skógarins (t.d. stígar, hvíldarsvæði, fræðsla),
- heildarstærð svæðis og ræktunarreita,
- stærð og legu úrtaka innan svæðis (s.s. vötn, ár, votlendi, fornleifar o.fl.),
- aðkomu og fyrirhugaða stígagerð, slóða og vegi, ásamt efnisþörf,
- undirbúningsaðferðir jarðvegs,
- aðferðir við gróðursetningu (véla eða handafl),

- tegundaval, þéttleika gróðursetningar og tegund áburðar,
- áhrif skógræktar á ásýnd og landslagsgerðir,
- núverandi landnotkun og takmarkanir, t.d. verndarsvæði,
- flokkun landbúnaðarlands ef við á,
- skógræktaráætlun sem inniheldur mat á eldhættu, viðbragðsáætlun og mótvægisáðgerðir.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
SL-509	Skógrækt í Böggvissstaðafjalli	Útivistarskógur í fólkvanginum.	Útivistarskógur í fólkvangi, sjá ákvæði fyrir reit FS-500	23,7
SL-606	Skógrækt við Húsabakka	Útivistarskógur í jaðri friðlandsins.		1,3
SL-612	Skógrækt við Tjörn	Skógrækt við Tjörn		9,6
SL-613	Skógrækt við Brekkukot	Skógrækt við Brekkukot		13,3
SL-614	Skógrækt við Syðri-Grund	Skógrækt við Syðri-Grund		9,9
SL-615	Skógrækt við Velli	Skógrækt við Velli		4,5
SL-616	Skógrækt ofan við Velli	Skógrækt ofan við Velli		15,8
SL-617	Skógrækt við Grund	Skógrækt við Grund		18,4
SL-618	Skógrækt neðan við Sakka og Hánefsstaði	Skógrækt neðan við Sakka og Hánefsstaði		34,1
SL-619	Skógrækt við Gröf	Skógrækt við Gröf		0,3
SL-620	Skógrækt við Hofsa	Skógrækt við Hofsa		5,6
SL-621	Skógrækt ofan við Ytra-Hvarf	Skógrækt ofan við Ytra-Hvarf		14,9
SL-622	Skógrækt neðan við Ytra-Hvarf	Skógrækt neðan við Ytra-Hvarf		2,3
SL-623	Skógrækt ofan við Tungufell	Skógrækt ofan við Tungufell		12,6
SL-624	Skógrækt neðan við Tungufell	Skógrækt neðan við Tungufell		7,2
SL-627	Skógrækt við Dæli	Skógrækt við Dæli		19,1
SL-630	Kónsstaðareitur	Kónsstaðareitur		34,1
SL-631	Skógrækt innan við Hnjúkur	Skógrækt innan við Hnjúkur		6,0
SL-633	Skógrækt við Hnjúkur	Skógrækt við Hnjúkur		2,4
SL-660	Skógrækt á Hálshöfða	Skógrækt á Hálshöfða		66,0
SL-661	Skógrækt neðan Hálshöfða	Skógrækt neðan Hálshöfða		21,4
SL-662	Skógrækt ofan við Hálshöfða	Skógrækt ofan við Hálshöfða		25,6
SL-663	Skógrækt við frístundabyggð ofan Skáldalæks	Skógrækt við frístundabyggð ofan Skáldalæks		6,4
SL-807	Skógrækt við Stóru-Hámundarstaði	Skógrækt við Stóru-Hámundarstaði		0,8

SL-808	Skógrækt við Hellu	Skógrækt við Hellu		4,6
SL-823	Skógrækt við Ytri-Vík	Skógrækt við Ytri-Vík		12,6
SL-824	Skógrækt ofan við Ytri-Vík	Skógrækt ofan við Ytri-Vík		13,7
SL-825	Skógrækt við Götu	Skógrækt við Götu		24,7

5.17. Strandsvæði (ST)

Svæði innan netlaga og meðfram sjó, ám eða vötnum þar sem aðgengi almennings er tryggt og mannvirkjagerð er haldið í lágmarki.

Almennt er ekki gert ráð fyrir mannvirkjum innan strandsvæða fyrir utan fyrir utan skólpdælu- og hreinsistöðvar eða varnargarða. Aðstaða tengd sjósundi leyfð án deiliskipulags ef heildarstærð botnflatar er innan við 20 m².

Framkvæmdir og frágangur skal miða af því að draga úr hættu á mengun strandsvæða og sjávar. Hönnun og frágangur mannvirkja skal falla vel að umhverfinu og ekki valda mengun eða óþægindum.

Gæta skal að sérstakri vernd sjávarfítja og leira samkvæmt lögum um náttúruvernd.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ST-900	Strandlengja Dalvíkurbyggðar	Strandlengja Dalvíkurbyggðar	Halda skal í náttúrulegt yfirbragð strandlengjunnar eins og hægt er.	420,4

5.18. Vatnsból (VB)

Svæði fyrir vatnsöflun, það er brunnsvæði vatnsverndar.

Vatnsból, eða brunnsvæði, er í næsta nágrenni vatnstökustaðar. Svæðið er algjörlega friðað fyrir óviðkomandi umferð, framkvæmdum og starfsemi nema á vegum vatnsveitu. Brunnsvæðin skulu vera girt gripa- og mannheldri girðingu, minnst 5 metra frá brunni/vatnsbóli. Vatnsból njóta verndunar sem afmörkuð eru á skipulagsuppdráttum sem vatnsvernd: fjarsvæði (VF) og grannsvæði (VG). Sjá nánar í kafla 1.1 hér aftar.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VB-504	Við Upsa			0,4
VB-638	Á austurbakka Svarfaðardalsár			2,8
VB-833	Við Brattavallahóla á			1,0
VB-834	Árskógsströnd			1,3
VB-835				1,0

VB-836			0,5
--------	--	--	-----

5.19. Vegir, götur og stígar (VE)

Vegir, götur, helstu göngu-, reið- og hjólastígar og tengd mannvirki þ.m.t. mislæg gatnamót, undirgöng og göngubrýr og helgunarsvæði þeirra, svo sem stofn- og tengibrautir í þéttbýli og stofn- og tengivegir utan þéttbýlis.

Á skipulagsuppdraetti er sýnt framtíðarvegakerfi, þar sem stofnvegir munu liggja um ný göng og núverandi stofnvegur um Múlagöng verður tengivegur. Staða núverandi stofnvega er óbreytt fram að opnun nýrra ganga og vega.

Á skipulagsuppdraettum eru sýndir stofn- og tengibrautir.

5.19.1. Stofnvegir

Ólafsfjarðarvegur nr. 82 er stofnvegur sem liggur frá sveitarfélagsmörkum við Hörgársveit, við Rauðavík, áfram undir Hámundarstaðafjall og þverar Svarfaðardal í átt að Dalvík. Vegurinn liggur í gegnum Dalvík og heldur áfram í norður eftir Upsaströnd að Múlagöngu í Ólafsfjarðarmúla.

Frá Ólafsfjarðarvegi liggja svo stofnvegir að þremur höfnun sveitarfélagsins, Hauganeshöfn, Árskógsandshöfn og Dalvíkurhöfn.

Gert er ráð fyrir nýjum stofnvegi við Karlsá sem heldur áfram yfir til Ólafsfjarðar um Ólafsfjarðargöng í gegnum Kar.

5.19.2. Tengivegir

Tengivegir liggja sitthvoru megin við Svarfaðardalsá, frá Ólafsfjarðarvegi, inn eftir dalnum og tengjast undir Stólnum. Vestan við Svarfaðardalsá er það Svarfaðardalsvegur (nr. 805), inn Svarfaðardal að Stólnum þar sem Tunguvegur (nr. 806) tekur við. Vegurinn heldur þaðan áfram yfir Svarfardalsá, Skíðadalsá og að Skíðadalsvegi (nr. 807), sem liggur austan megin í Svarfaðardal.

5.19.3. Jarðgöng

Tvenn jarðgöng eru á aðalskipulagi, Múlagöng og Ólafsfjarðargöng.

Múlagöng eru 3.4 km löng. Einbreið með útskotum til mætinga. Göngin eru í dag skilgreind sem stofnleið milli Dalvíkur og Ólafsfjarðar. Við opnun Ólafsfjarðarganga

Ólafsfjarðargöng: Ný, 8,8 km löng, göng sem efla samgöngur á milli Dalvíkurbyggðar, Ólafsfjarðar, Siglufjarðar og Akureyri. eru áætluð við mynni Burstabrekkudals í Ólafsfirði og út á austurhlið Karlsárfjalls. Göngin leiða til sneiðingar framhjá ofanflóðahættusvæðum á leið að Múlagöngum.

5.19.4. Vegslóðar

Ef vegslóði er talinn óþarfur skal loka honum og ganga frá með því að notast við efni af staðnum og staðargróður látin græða sárin. Á melum og ógrónum svæðum skal jafna land svo líkast því sem fyrir er. Markmiðið er svæði eftir aflagða vegi taki á sig mynd aðliggjandi svæða.

5.19.5. Reiðleiðir

Á skipulagsuppdraetti eru sýndar helstu reiðleiðir. Þær fylgja að hluta til vegum og gömlum þjóðleiðum. Gera þarf grein fyrir nýjum megin reiðleiðum á aðalskipulagi.

Um áningarstaði gildir ríkjandi landnotkunarflokkur þess svæðis en alla jafna er heimilt að útbúa áningarstaði á opin svæði (OP) og óbyggð svæði (ÓB) án sérstakra ráðstafana í aðalskipulagi.

5.19.6. Göngu- og hjólaleiðir

Á skipulagsuppdraetti eru sýndar megin gönguleiðir, þ.e. útivistarleiðir utan þéttbýlis og megin göngustígar í þéttbýli.
Á uppdraetti er sýndur stofnstígur, göngu- og hjólaleið, frá Akureyri að Dalvík, auk tenginga við Hauganes og Árskógssand.

5.20. Veitur og helgunarsvæði (VH)

Veitur, svo sem vatnsveita, hitaveita, rafveita, fjarskiptalagnir- og mannvirki, fráveita og helgunarsvæði þeirra, þegar það á við.

Á skipulagsuppdráttum skal sýna í megin dráttum stofnkerfi vatnsveitu, hitaveitu, rafveitu, fjarskipta og fráveitu og helgunarsvæði þeirra, ofan jarðar og neðan. Með stofnkerfi er átt við flutningskerfi frá upptökum að dreifikerfi.
Lega stofnkerfa í aðalskipulagi er ekki bindandi en skal vera leiðbeinandi.
Ekki þarf að breyta legu á uppdraetti við nýlagnir ef frávik frá leið eru óveruleg, samanborið við skala skipulagsuppdrátta og ef umhverfisáhrif eru óveruleg.
Tryggja skal aðgengi að veitumannvirkjum vegna eftirlits og viðhalds.

5.20.1. Vatnsveita

Flutningslagnir kalds neysluvatns. Öllu jafna skal leitast eftir að neyslulagnir liggi neðanjarðar.
Lagning veitulagna skal forgangsraða meðfram vegum og röskuðum svæðum til að lágmarka umhverfisáhrif og auðvelda viðhald.

5.20.2. Hitaveita

Flutningslagnir heits neysluvatns. Öllu jafna skal leitast eftir að neyslulagnir liggi neðanjarðar.
Lagning veitulagna skal forgangsraða meðfram vegum og röskuðum svæðum til að lágmarka umhverfisáhrif og auðvelda viðhald.
Leyfilegt er að ráðast í vatnsöflun og borholur á öllum svæðum svo fremur að engin verndarákvæði eða takmarkanir á landnotkun gilda.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VH-645	Hitaveitan á Hamri	Hitaveita		1,4

5.20.3. Fráveita

Flutningslagnir skólps og regnvatns. Horfa skal til að leysa afrennsli regnvatns ofan jarðar eftir því sem unnt er. Öll fráveita skal vera samkvæmt reglugerð um fráveitur og skólp.

5.20.4. Rafveita

Flutningskerfi raforku. Mannvirki eru bönnuð innan helgunarsvæða háspennulína. Stærð helgunarsvæða fer eftir aðstæðum og skal leita til rekstraraðila ef vafi leikur á mörkum.

Aðgengi að línun þarf að vera tryggt fyrir viðhald og viðgerðir. Framkvæmdir nálægt háspennulínun krefjast heimildar frá rekstraraðila og skal gæta fyllstu varúðar og virða fjarlægðarmörk. Loftlínur skulu lagðar í öruggri fjarlægð frá jörð, gróðri, byggingum og umferðarleiðum, í samræmi við reglugerð um raforkumannvirki.

Lagning jarðstrengja og veitulagna skal forgangsraða meðfram vegum og röskuðum svæðum til að lágmarka umhverfisáhrif og auðvelda viðhald.

Framkvæmdir innan veghelgunarsvæða krefjast leyfis frá Vegagerðinni.

Geyma skal svarðlag og endurnýta það yfir skurði ef mögulegt er.

Þar sem land er gróið skal sá með viðeigandi tegundum og tryggja að frágangur falli að landslagi.

5.20.5. Fjarskiptalagnir og fjarskiptamannvirki

Mikilvægt er að aðgangur að fjarskiptakerfum sé sem víðast og því eru litlar takmarkanir á því hvar mannvirki fyrir fjarskipti eru staðsett, svo fremur að engin verndarákvæði eða önnur takmörkun á landnotkun gildi. Ávallt skal huga að vönduðum frágangi svo mannvirki falli vel að umhverfi sínu og náttúru. Gert er ráð fyrir að staðsetning, uppsetning og frágangur fjarskiptamannvirkja fylgi gjarnan öðrum framkvæmdum eða þegar röskuðum svæðum.

Öllu jafna skal leitast eftir að fjarskiptalagnir liggja neðanjarðar, enda veldur það almennt ekki verulegri röskun á yfirborði. Horft verði fyrst til þegar raskaðra svæða við lagningu nýrra fjarskiptalagna, svo sem meðfram vegum, vegslóðum og stígum.

Línuleiðir ljósleiðarar og annarra fjarskiptainnviða er ekki skylda að sýna á aðalskipulagsupprætti.

5.21. Verslun og þjónusta (VP)

Svæði þar sem gert er ráð fyrir verslun og þjónustu, þ.m.t. hótelum, gistiheimilum, gistiskálum, veitingahúsum og skemmtistöðum.

Veitinga- og gistipjónusta skal staðsetja á verslunar- og þjónustusvæðum, nema umfang starfseminnar samrýmist annarri landnotkun, t.d. íbúðabyggð eða landbúnaði. Sjá þá viðmið í köflum um íbúðasvæði (ÍB) og landbúnaðarsvæði (L). Innan verslunar- og þjónustusvæða er heimilt að hafa íbúðaeiningar, sem skal útfært í deiliskipulagi.

Þar sem verslunar og þjónustusvæði liggja að íbúðabyggð eða blönduð landnotkun (verslun/þjónusta og íbúðir) skal við skipulagsgerð og leyfisveitingar huga að hagsmunum íbúa, m.a. með skilmálum sem draga úr hávaða og öðrum óþægindum. Jafnframt skal tryggja að ný starfsemi hamli ekki núverandi rekstri.

Almennt skal miða við 1–3 hæða byggingar. Hámarkshæð er ákveðin í deiliskipulagi og skal tryggja að mannvirki falli vel að landslagi og núverandi byggð. Áhersla skal lögð á hagkvæma nýtingu lóða, góða ásýnd bygginga og vandaðan lóðafrágang. Byggingar og önnur mannvirki skulu staðsett og hönnuð með tilliti til hæðarsetningar, forms, efnis- og litavals þannig að þau samræmist náttúrufari, landslagi og sögulegu samhengi. Landslagsmótun og gróðursetning skal falla sem best að nærumhverfi.

Huga skal að flóttaleiðum og brunavörnum, m.a. vegna gróðurelda og flóða og tryggja aðgang slökkviliðs um burðarhæfa vegi.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VP-113	Olís-reiturinn	Bensinstöð	Bensinstöð og verslun	1,4

VP-409	Hótel við Skíðabraut	Hótel og gistiþjónusta	Hótel og gistiþjónusta	1,2
VP-507	Hótel Böggvistaðafjall	Hótel og gistiþjónusta í Böggvissaðafjalli	Hótel og gistiþjónusta. Leita skal umsagnar Náttúruverndarstofnunar.	0,9
VP-605	Húsabakki	Hótel og gistiþjónusta	Hótel og gistiþjónusta	0,3
VP-702	Hótel Kaldi	Hótel og gistiþjónusta	Hótel og gistiþjónusta	0,1
VP-704	Björböðin	Veitingarekstur, heilsulind og baðaðstaða.	Veitingarekstur, heilsulind og böð	1,1
VP-756	Aðalgata 2	Veitingarekstur	Veitingarekstur	0,1
VP-759	Sandvík	Hótel og gistiþjónusta, heilsulind og baðaðstaða.	Hótel og gistiþjónusta, heilsulind og baðaðstaða. Útfæra skal nánar í deiliskipulagi.	3,1
VP-833	Í landi Selár	Óbyggt tún ætlað undir frístundahús með gistiþjónustu.	Frístundahúsaþyrping með gistiþjónustu. Allt að 30 hús, að hámarki 70 m ² . Uppbygging samkvæmt deiliskipulagi.	7,3

5.22. Vötn, ár og sjór (V)

<i>Vatnsfletir núverandi og fyrirhugaðra vatna, fallvatna og sjávar, þar með talið legu þeirra vegna stífla, breytingu á árfarvegum og landfyllinga.</i>
--

Koma skal í veg fyrir mengun yfirborðsvatns og strandsjávar af völdum landnotkunar, mannvirkjagerðar og atvinnustarfsemi. Gera skal grein fyrir vatnafari og þróun þess í skipulagi og hvernig neikvæð áhrif á vatnshlot eru lágmörkuð.

Allar framkvæmdir í eða við veiðivatn, allt að 100 m frá bakka, sem geta haft áhrif á fiskigengd, fiskstofna, veiðiaðstæður eða lífríki, eru háðar leyfi Fiskistofu (sbr. lög nr. 61/2006).

Varnargarðar og aðrar varnir við vötn, ár og sjó eru heimilar þar sem þörf er á.

Óheimilt er að byggja á þekktum flóðasvæðum.

Öll efnistaka úr botni vatnsfalla, stöðuvatna og hafsbotni innan netlaga er háð framkvæmdaleyfi. Landeigendum er þó heimil minniháttar efnistaka (<500 m³) nema á náttúruverndarsvæðum eða svæðum sem njóta verndar í lögum um náttúruvernd.

Við afmörkun lóða skal tryggja aðgang að og meðfram vötnum, ám og sjó. Utan þéttbýlis má ekki reisa mannvirki nær en 50 m frá vatni eða sjó, nema um sé að ræða samgöngumannvirki, virkjanir eða varnir gegn ágangi vatns (sbr. gr. 5.3.2.14 í skipulagsreglugerð).

6. ÖNNUR ÁKVÆÐI

Í samræmi við 6. kafla og 7.4.2. gr. skipulagsreglugerðar er sett stefna og skilmálar um takmarkanir á landnotkun.

Afmörkun á takmörkunum miðast við meginatriði, svæði og heildir sem dregin eru út frá eigna- og lóðamörkum, miðlinum gatna, hæðarlínunum, árfarvegum, eldri afmörkunum í aðalskipulagi, sveitarfélagsmörkum og afmörkunum í opinberum gagnagrunnum (t.d. friðlýst landsvæði eða mikilvæg fuglasvæði).

Afmörkun reita eru áætluð gróflega í samræmi við stóran skala aðalskipulagsins.

6.1. Þéttbýlismörk

Þéttbýlismörk eru sýnd á skipulagsuppdraetti. Mörkunin er einnig vaxtamörk og því ekki gert ráð fyrir frekari byggð utan þeirra, nema á lögbylum.

6.2. Hverfisvernd (HV)

Svæði þar sem sveitarstjórn hefur sett ákvæði um hverfisvernd til að vernda sérkenni eldri byggðar eða annarra menningarsögulegra minja, náttúruminjar, landslag eða gróður vegna sögulegs, náttúrulegs eða menningarlegs gildis, án þess að um friðun sé að ræða samkvæmt öðrum lögum.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
HV-501	Verndarsvæði Vá-Múla	Saman mynda þessi sex atriði verndarsvæði Vá-Múla. Þar er fjölbreytt landslag og jarðfræðiminjar margar og mismunandi, s.s. sjávarmyndanir, jökulmyndanir og berghlaup. Gróður er víða ríkulegur og fjölbreyttur, dæmigerður útnesjagróður við Eyjafjörð. Sem útivistarsvæði er þetta land yfirleitt hentugt, en ekki hættulaust. Nokkur eyðibýli og fleiri sögulegar minjar. a. Múlahorn, Gullhúfutöng (og útsýnisplan) á mörkum Dalvíkur og Ólafsjarðar. b. Vogar og Vogagjá í Múlanum. c. Hálfðánarhurð. Um er að ræða bergbrík mikla, sem hallast upp að	Verndun sérstakra landslagsgerða, jarðmyndana og stórbrotins landslags. Tvær efnisnámur (E-502 og E-503) eru á svæðinu, sem ganga skal frá svo að land falli sem best að því óraskaða umhverfi sem fyrir er. Svæði sem hentar ekki til mannvirkjagerðar vegna mikils landhalla og snjóflóðahættu.	2071,7

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
		klettaveggnum, úr rauðleitu bergi. „Hér myndi gengt í fjöllin” (Jón Helgason, Áfangar). d. Tófugjá, Migindi, Migindisfoss. Gróður er mjög ríkulegur og fjölbreyttur á þessu svæði. e. Ríplar, ytri og syðri, við Sauðakot. Um er að ræða mikla malarhryggi og ruðningsgarða, sem jökull hefur myndað í ísaldarlokin, er hann gekk niður af Torfdalnum. f. Ytrivík og Sauðanesbjörg.		
HV-505	Verndarsvæði Hóls- og Karlsár	Minjar sem mynda samstæða heild og eru jarðsögulega af sama uppruna, þ.e. minjar um framskrið daljökuls frá ísaldarlokum: Bikhóll (eða Byggihóll), Karlsárgil, Brunnárgil, Rípill við Hól.	Verndun sérstakra landslagsgerða og sögulegra minja. Verndun minja um framskrið daljökuls frá ísaldarlokum. Jarðrask bannað.	489,0
HV-509	Upsinn í Bæjarfjalli	Mikið og sérkennilegt berghlaup, sem fallið hefur úr SA-öxl Bæjarfjallsins.	Verndun berghlaups vegna fjölbreytta landslagsmyndana. Gert ráð fyrir útivist sem gengur ekki á verndargildi svæðisins.	61,3
HV-611	Verndarsvæði Nykurtjarnar og Steindyragils	a. Nykurtjörn, Lómatjörn, Útburðarhraun, Hrafnabjörg og Grundargil. Í Grundargili hefur fundist geislasteintegundin erionít (ullarsteinn), sem mun vera óþekkt annarsstaðar af landinu. b. Steindyragil og Steindyráfossar. Í gili vaxa sigurskúfur, aronsvöndur o.fl. merkisplöntur.	Verndun sérstakra landslagsgerða og jarðmyndana; stórbrotins landslags og fjölbreytts útivistarsvæðis.	540,7
HV-615	Urðirnar hjá Urðum	Hér um ræðir tvö skýr og fallega löguð berghlaup, mjög ólík að útliti. Berggangar eru áberandi og mynda stapa og dranga sem standa fram úr klettabeltunum.	Verndun sérstakra landslagsgerða og jarðmyndana; stórbrotins landslags.	96,3
HV-620	Verndarsvæði Vatnsdals.	Vatnsdalur, Vatnsdalshólar og Skeiðsvatn. Samliggjandi minjar sem taka yfir mikinn hluta Vatnsdals og svæðið fram af mynni hans. Hefur upp á að bjóða fjölbreytt og fagurt landslag, sem einnig er nokkuð vel aðgengilegt fyrir almenning og töluvert sótt af göngufólki.	Verndun sérstakra landslagsgerða og jarðmyndana; stórbrotins landslags.	310,0

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
HV-622	Jökulminjar við Búrfellsjökul og Teigardalsjökul		Verndun sérstakra landslagsgerða og jarðmyndana; stórbrotins landslags. Svæðið er vegna eðlis og staðsetningar að mestu sjálfvarið	490,6
HV-623	Verndarsvæði Hvarfs og Tungna	Hvarfið myndar samfelld svæði með Tungunum og Dælishólum, sem eðlilegt er að líta á sem eitt verndarsvæði, ásamt Stólnum (Kerlingunni).	Verndun sérstakra landslagsgerða og jarðmyndana; stórbrotins landslags. Stóllinn er táknaþing og höfuðeinkenni Svarfaðardals. Uppbygging fristundabyggðar leyfð, þar sem byggð skal falla vel að landslagi og náttúrufari svæðisins.	815,6
HV-638	Verndarsvæði Hofsár, Hofsárgil og Goðafoss	Hofsárgil. Hér er um að ræða nánast tvískipt gil og mun efri hlutinn vera að mestu grafinn í laus jarðlög en neðri hlutinn í fast berg. Fellur áin niður í gilið um þrengsli og myndar þar tvo fossa. Hofsskál og Hofshólar. Stórt og sérkennilegt berghlaup, sem hefur komið úr Hofsskál. Hofshólar eru einstök náttúrumyndun.	Verndun sérstakra landslagsgerða og jarðmyndana; stórbrotins landslags.	339,4
HV-653	Garnir (Lokugörn) í Hámundastaðafjalli	Giljakerfi, sem kallast Garnir. Öll eru gilin mynduð af jaðarvatni ísaldarjökla, sem legið hafa í dölunum og kallast slík gildrög jaðarrásir á máli jarðfræðinnar.	Verndun minja um framskið jökla og samspils vatns og íss við mótun lands frá ísaldarlokum.	63,3
HV-654	Jökulminjar á Hámundastaðahálsi, Hálshöfði og Hálshorn	Jökulminjar á Hámundastaðahálsi. Þykkur jökulruðningur og hólabyrpingar, einnig smátjörn í hvílt, líklega jökulker að uppruna. Allar þessar jökulminjar eru merkilegt rannsóknarefni í tengslum við jökulruðningshólana í mynni Hálsdals. Hálshöfði og Hálshorn. Höfði eða tangi í sjó fram, austan við Böggvísstaðasand og Dalsárós. Eru allhár klettir þar framan í höfðanum og norðaustan í honum er laugavætla uppi í klettunum.	Verndun jökulminja s.s. jökulkerja frá lokum ísaldar, sem eru í tengslum við jökulruðningshólana í mynni Hálsdals	140,2
HV-801	Steinninn Skjöldur	Steinn með einstakar hringlaga dældir eða skálar.	Verndun sérstæðrar náttúruvinnu.	1,8
HV-807	Brúarhvatn, Svínakeldur við Þorvaldsdalsá	Vitt gil og hefst það um brúna og Þorvaldsárfoss.	Verndun sérstakra landslagsgerða jarðmyndanna og stórbrotins landslags og fjölbreyttra náttúruvinnu. Útivistarsvæði.	61,8
HV-819	Verndarsvæði Þorvaldsdals	Fjöldi náttúruvinnu eru í Þorvaldsdal og utan við mynni hans og er lítið á þær sem eitt verndarsvæði. Í dalnum er að finna fjölbreytt og sérkennilega fagurt landslag, sem mótast mjög af miklum berghlaupum, er stíflað hafa dalinn á nokkrum stöðum	Verndun sérstakra landslagsgerða, jarðmyndana og búsetuvinnu; stórbrotins landslags og fjölbreyttra náttúruvinnu. Endurrækt og viðhald náttúruskóga í utanverðum dalnum, í landi Grundar, leyfð.	1578,7

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
		svo myndast hafa stöðuvötn, sem síðar hafa fyllst upp og mynda grundir og votlendi. Sum þessara berghlaupa eru tiltölulega ung og eitt þeirra aðeins fárra áratuga gamalt. Er ekki vitað um neinar hliðstæður þess í Eyjafirði og raunar ekki á Norðurlandi. Gróður er víða mikill og fagur í dalnum en hefur líklega hrakað nokkuð síðustu árin vegna mikillar beitar. Dalurinn er tilvalið útivistarland og gönguland á sumrum en snjóflóðahætta er þar á vetrum. Þar eru einnig merkar sögulegar minjar, sem eru tættur eyðibýla frá ýmsum tímum og sumar friðlýstar samkvæmt lögum um menningarminjar.		
HV-820	Steinkotssteinn	Geysistórt grettistak á mounum austur af Stærra-Árskógi, rétt fyrir norðan gamla Hauganesveginn.	Verndun sérstæðra náttúruminja.	1,8

6.3. Friðlýst svæði (FS)

Svæði á landi og í sjó sem eru friðlýst eða njóta verndar samkvæmt lögum, þ.e. náttúruvætti (sérstæðar náttúrumyndanir), friðlönd, þjóðgarðar og fólkvangar.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
FS-500	Fólkvangur Böggvissaðafjalli	Böggvissaðafjall var friðlýst sem fólkvangur árið 1994. Vinsælt útivistarsvæði. Gjöfult berjaland að sumri og skiðaaðstaða að vetri. Árið 2011 var friðlýsingin endurnýjuð.	Umferð almennings um svæðið er heimil en skilyrði að umgengni vegfarenda sé til fyrirmyndar. Óheimilt er að hafa lausa hunda í fólkvanginum og þá er óheimil umferð vélknúinna farartækja utan vega að undanskildum snjótroðara á skiðasvæðinu. Þó er snjósleðum heimilt að komast til fjalla norðan Löngulautar. Þá er einnig óheimilt að spilla gróðri og trufla dýralíf á svæðinu, hrófla við eða skemma jarðmyndanir. Einnig er óheimilt að nota berjatýnur í svæðinu. Allar framkvæmdir á svæðinu eru háðar leyfi Dalvíkurbyggðar og Náttúruverndarstofnunar.	305,9
FS-600	Friðland í Svarfaðardal	Friðlýst af frumkvæði landeigenda árið 1972 og nær yfir einstakt votlendissvæði sem er varplendi fjölmargra fuglategunda við neðanverða Svarfaðardalsá. Fuglaskoðun er ein helsta aðdráttarafl svæðisins.	Svæðið nýtur verndunar vegna vistgerða og búsvæða sem hafa hátt verndargildi. Einnig ber að vernda og virða friðhelgi fugla á svæðinu. Óheimilt er að trufla dýralíf innan friðlandsins. Engi og tún má nýta til beitar og heyskapar, að því gefnu að beit sé hófleg og skaði ekki annan gróður eða dýralíf. Áveita með vatni úr Svarfaðardalsá er heimil í samræmi við hefð. Byggingar skulu eingöngu nýttar til landbúnaðar og ferðaþjónustu. Ekki er heimilt að byggja á nýjum svæðum innan friðlandsins.	590,9

		Svæðið inniheldur fjölbreyttar vistgerðir með hátt verndargildi. Einnig eru friðaðar fornminjar innan svæðisins.	Gönguferðir og útreiðar eru heimilar á skilgreindum leiðum. Göngu- og reiðleiðir skulu vera öruggar, greinilegar og í góðu ástandi. Umferð ökutækja er aðeins heimil vegna leyfilegrar nýtingar og skal vera í samræmi við lög og reglugerðir. Flugumferð er takmörkuð samkvæmt Flugmálahandbók. Lenda má aðeins með leyfi Umhverfisstofnunar, nema í neyðartilvikum.	
--	--	--	--	--

6.4. Minjavernd (MV)

Svæði þar sem eru friðlýstar fornleifar og friðaðar fornminjar, hús og mannvirki sem njóta sjálfkrafa verndar á grundvelli aldurs þeirra samkvæmt lögum um menningarminjar.

Skráning fornleifa, húsa og mannvirkja skal fara fram fyrir alla deiliskipulagsgerð og/eða veitingu framkvæmdaleyfis. Þannig er gengið úr skugga hvort fornleifar séu á tilgreindu svæði. Einnig skal yfirfara núverandi skráningar, hvort þær standist kröfur og staðla Minjastofnunar. Lögð verði áhersla á varðveislu minja og byggðapróunar m.a. með upplýsingaskiltum, endurgerð gamalla húsa.

6.4.1.1. Friðlýstar fornleifar

Eftirfarandi eru friðlýstar fornleifar í sveitarfélaginu sem njóta verndunar í samræmi við lög um menningarminjar nr. 80/2012:

- **Grund**, friðlýst árið 1932:
“Lögrjetta“, svo nefnd, í Blakksgerði, suðvestur frá Grund.
- **Göngustaðakot**, friðlýst árið 1932:
Klaufarness-rústir skammt frá Svarfaðardalsá.
- **Háls**, friðlýst árið 1932:
Dalsbæjar-rústir hins forna, allstórar, skammt frá sjónum.
- **Hof**, friðlýst árið 1932:
Svonefnd “goðatóft” og girðing umhverfis, á litlum hól norður frá bænum.
- **Másstaðir**, friðlýst árið 1932:
Akurgirðingar fornar í norðausturhorni Skíðadals.

- **Tungufell**, friðlýst árið 1976:
 - Rústir eyðibýlisins Kringlu, ásamt kringlóttum garði umhverfis, rétt fyrir framan brúna á Svarfaðardalsá.
 - Rústir eyðibýlisins Syðra-Tungukots, túngarður forn og allar húsarústir innan hans, beint upp af Kaupstaðarhvammi fyrir sunnan skilaréttina á Tungunum í Svarfaðardal.
- **Vellir**, friðlýst árið 1932:
Svonefnd “Lögrjetta“, stór ferhyrnd tóft á lágum bala.
- **Stóru-Hámundarstaðir**, friðlýst árið 1984
Rústasvæði Neðra-Hálsakots og Efra-Hálsakots, áður kallað Stóri-Háls einu nafni, þar á meðal garðlög mikil og aðrar rústir ofan og neðan þjóðvegur.
- **Syðra-Kálfskinn**, friðlýst árið 1932:
Haugur Hræreks konungs Dagssonar, fyrir norðvestan túnið.

- **Stærri-Árskógur**, friðlýst árið 1972:

- Rústir eyðibýlisins Hávarðarstaða í Þorvaldsdal.
- Rústir eyðibýlisins Þórhallsstaða eða Þórhallskots í Þorvaldsdal.

6.4.1.2. Friðaðar fornleifar

Eftirfarandi eru friðaðar fornleifar í sveitarfélaginu sem njóta verndunar í samræmi við lög um menningarminjar nr. 80/2012:

- **Böggvisstaðafjall**: 59 fornleifar eru skráðar á 29 minjastöðum við skipulag fólkvangs, en talið er að byggð á þessu svæði sé mjög forn. Þrjár jarðir voru í landi Böggvisstaðafjalls, Brimnes, Hrafnstaðir og Böggvisstaðir þar sem að flestar minjarnar eru. Samkvæmt Svarfdælu bjó Karl sonur Karls rauða Þorsteinssonar á Upsum en börn hans samkvæmt sögunni á Böggvisstöðum. Upphaf byggðar á Dalvík hófst

á þessum slóðum. En þarna er að finna kuml sem gefa til kynna hve forn staðurinn sé.¹

- **Kónsstaðaland:** Samkvæmt jarðabók frá árinu 1712 stóð býli nyrst í landi Kónsstaða sem hét Þverárkot. Býlið var staðsett við Þverá þar sem nú standa sumarbústaðir. Stærstur hluti minjanna hefur farið undir túnasléttur en þar má sjá garðalög. Árið 2020 fundust leifar af Vallargarði sem hefur verið í kringum túnið. Svo virðist vera sem jörðin hafi síðan verið sameinuð Kónslandi.²
- **Hamar:** Á jörð Hamars er net forngarða ásamt kumli á tveimur stöðum sem eru talin vera frá 10.-11. öld og gefa upp ríka sögu staðarins. Elsta heimildin um svæðið er frá árinu 1191 þegar Eyjólfur sopi bjó þar. Svo virðist sem bærinn Hamar hafi verið í bændaeign allt fram að 16. öld þegar Ari Jónsson sonur biskups keypti jörðina. Bærinn hefur staðið til allt að 1953 en á bæjarhólum stendur í dag steinsteypt bæjarhús.³
- **Hrísar - leið:** Leið sem lá yfir Hríshólma, frá Hrísum að Hálsi norðan við Þjóðleiðina. Ekki er vitað hvað leiðin er gömul né hversu lengi hún var þarna, en hún hefur greinilega verið í notkun í byrjun 20. aldar.⁴
- **Hrærekshóll:** Þar er staðsett minnismerki um Hrærek konung á Hrærekshól. Talið er að Hrærekur konungur Dagsson frá Heiðmörk í Noregi sé grafinn á þessum stað, sem er talinn hafa dáið að Kálfaskinni árið 1022. Þetta er talin vera eina konunglega gröf landsins.⁵

6.4.1.3. Friðlýst hús

Aðeins þrjú hús eru friðlýst í sveitarfélaginu og eru það allt kirkjur: Urðarkirkja, Vallarkirkja og Tjarnarkirkja.

Kirkjurnar í Svarfaðardal þykja merkilegar þar sem þær einkennast af byggingarlagi sínu. Þær eru allar byggðar eins, með kirkjuturn sem er lægri en kirkjan sjálf.⁶

Urðakirkja

Byggingarár: 1902

Hönnuður: Gísli Jónsson forsmiður frá Hofi.

Friðuð: 1. Janúar 1990 samkvæmt aldursákvæði

Elsta heimild kirkjunnar er frá árinu 1318. En kirkjan sem í dag stendur var vígð árið 1902, þar sem að fyrri kirkjan sem þar stóð fauk af grunni sínum haustið 1900 í kirkjurokinu í Svarfaðardal, en hún var byggð árið 1850. Núverandi kirkja er timburhús sem stendur á hlöðnum grunni og er máluð að utan og innan.

Vallakirkja

Byggingarár: 1997-2000

Hönnuður: Jon Nordsteien arkitekt.*

Friðuð: 22. maí 2003 af menntamálaráðherra samkvæmt 1. mgr. 3. gr. laga um húsafriðun, nr. 104/2001. Friðun tekur til ytra og innra borðs.

*Núverandi hús er nákvæm eftirlíking Vallakirkju sem Þorsteinn Þorsteinsson smiður á Upsum smíðaði árið 1861 og brann 1. nóvember 1996.

Vallarkirkja er elst kirknanna og eru fyrstu heimildir af henni frá síðasta tug 12. aldar, sennilega reist stuttu eftir kristnitöku og hefur þar staðið kirkja síðan. Árið 1861 var vígð ný timburkirkja þar sem að fyrri kirkjan, gerð úr torfi var orðin ansi hrörleg. Árið 1900 varð kirkjan fyrir miklum skemmdum í kirkjurokinu og voru unnar miklar úrbætur á kirkjunni árin eftir, byggður var nýr klukkuturn fyrir framan kirkjuna sem var gjöf frá Zophanías Þorkelssyni árið 1947. Árið 1979 kviknaði í kirkjunni út frá olíuofni, hægt var að laga skemmdirnar og var unnið að þeim næstu ár ásamt viðgerðum á burðarvirki og nýrri klæðningu. Árið 1995 átti að fara í endurbætur á ný þar sem farið var að sjást verulega á húsinu. Þremur vikum áður en átti að endurvígja kirkjuna kviknaði aftur í henni og urðu miklar skemmdir á kirkjunni í þetta skiptið.

Kirkjan var endurbyggð og var gerð vönduð endurgerð af kirkjunni sem brann. Núverandi kirkja hefur sama útlit og sú fyrri, með klukkuturninum fyrir fram. Kirkjan var endurvígð 18. maí 2000 og var hún friðuð af menntamálaráðherra í kjölfar tillögu Húsafriðunarnefndar með vísun í vandaða endurgerð.

Tjarnarkirkja

Byggingarár: 1892-1893

Hönnuður: Jón Stefánsson forsmiður frá Dalvík og hugsanlega einnig Gísli Jónsson forsmiður frá Hofi sem að mestu vann innansmið.

Friðuð: 1. janúar 1990 samkvæmt aldursákvæði.

¹ Fornleifar í Bógvisstaðafjalli, Dalvík: Deiliskráning innan fólkvangs

² Deiliskráning í landi Kónsstaða, Skiðadal: Deiliskráning vegna frístundabyggðar

³ Hamar og Hamarskot í Dalvíkurbyggð: Deiliskráning vegna frístundabyggðar og iðnaðarsvæðis.

⁴ Deiliskrá fornleifa við Brimnesá Dalvík: vegna virkjunarhugmynda

⁵ Fornleifaskráning í Eyjafirði XIX: Fornleifar í Þorvaldsdal og syðsta hluta Árskógsstrandar að hreppamörkum

⁶ Sagan – dalvíkurbyggð.is

Kirkjunnar er fyrst getið í Auðunarmáldaga frá 1318. Áður en núverandi kirkja var vígð árið 1892 stóð þar lítil 40 ára gömul torfkirkja. Árið 1900 í kirkjurokinu skekkist kirkjan á grunni sínum en nokkru síðar færðist hún aftur á sinn stað. Árið 1991 var farið í miklar endurbætur á kirkjunni en reynt var að halda upprunalegri gerð kirkjunnar að sem mestu leyti. Núverandi kirkja er timburhús með klukkum frá því um 1700, steindir gluggarnir eru frá 1961 eftir Valgerði Hafstað myndlistakonu.

6.4.1.4. Friðuð hús

Í þéttbýli Dalvíkur:

- Framnes. Byggt árið 1920.
- Upsakapella, Upsir. Byggt árið 1903.
- Árbakki, Karlsbraut 29. Byggt árið 1900.

- Brimnes, Brimnesbraut. Byggt árið 1921.
- Höfn, Karlsrauðatorg 4. Byggt árið 1905.
- Agðir, Karlsrauðatorg 9. Byggt árið 1919.
- Sunnuhvoll, Hafnarbraut 18. Byggt árið 1910.
- Brekka – Tomman, Hafnarbraut 21. Byggt árið 1920.
- Grímsnes, Stórhólsvegur 9. Byggt árið 1900.
- Harðangur, Grundargata 7. Byggt árið 1919.
- Steinn, Sandskeið 16. Byggt árið 1914.
- Ás – Skólinn – Gamli skóli, Grundargata 2. Byggt árið 1916.
- Frón, Grundargata 15. Byggt árið 1896.
- Vallholt, Skíðabraut 15. Byggt árið 1920.
- Sandgerði, Flæðavegur 2. Byggt árið 1905.
- Nýibær, Flæðavegur 4. Byggt árið 1899.
- Vegamót. Byggt árið 1914.

Svarfaðardalur:

- Kvíhús (Atlastaðir). Byggt árið 1890.
- Ytra-hvarf. Byggt árið 1875.
- Vellir. Byggt árið 1902.
- Uppsafir. Byggt árið 1896.
- Gullbringa. Byggt árið 1921.
- Arngrímsstofa. Byggt árið 1883.

Árskógsströnd:

- Krossar. Byggt árið 1921.

Þorvaldsdalur:

- Kleif. Byggt árið 1900.

6.5. Vatnsvernd (VF & VG)

Vatnsverndarsvæði, þ.e. svæði sem heilbrigðisnefnd sveitarfélags hefur ákvarðað sem vatnsverndarsvæði umhverfis hvert vatnsból, annars vegar grannsvæði (VG) og hins vegar fjarsvæði (VF) sbr. reglugerð um neysluvatn.

6.5.1. Vatnsvernd, grannsvæði (VG)

Vatnsból er svæði í nágrenni vatnstökustaðar. Grannsvæði tekur við þar sem brunnsvæði endar.

Allar framkvæmdir og starfsemi sem geta ógnað vatnsöflun eru bannaðar. Einungis mannvirki sem tengjast rekstri og öryggi vatnsbóls eru leyfð. Leyfi heilbrigðisnefndar þarf fyrir öllum framkvæmdum. Framkvæmdir krefjast leyfis frá heilbrigðisnefnd.

Útivist er heimil ef hún samræmist markmiðum vatnsverndar.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VG-598	Við Upsa			39,8
VG-698	Á austurbakka Svarfaðardalsár			198,7
VG-898	Við Brattavallahóla á Árskógsströnd			152,5

6.5.2. Vatnsvernd, fjarsvæði (VF)

Fjarsvæði eru helstu ákomusvæði grunnvatns. Öll landnýting skal samræmast markmiðum vatnsverndar.

Við vegagerð skal leggja áherslu á umferðaröryggi og mengunarvarnir. Þar sem grunnvatn rennur til vatnsbóla eða hætta er á útafakstri skal tryggja fullnægjandi mótvægisáðgerðir. Framkvæmdir krefjast leyfis frá heilbrigðisnefnd.

Óheimilt er að:

- Nýta vegi á fjarsvæðum til akstursípróttu.
- Stofna akstursípróttasvæði, skotvelli eða sambærilega starfsemi.
- Hefja eða auka búfjárhald.
- Staðsetja mengandi starfsemi nema með samþykki heilbrigðisnefndar og tryggðri vernd grunnvatns.

Vegir sem liggja um fjarsvæði skulu merktir með upplýsingum um viðkvæmni svæðisins.

Útivist er heimil ef hún samræmist vatnsvernd.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VF-599	Við Upsa			21,5
VF-699	Á austurbakka Svarfaðardalsár			34.449,2
VF-899	Við Brattavallahóla á Árskógsströnd			455,6

6.6. Önnur náttúruvernd (ÖN)

Svæði svo sem jarðmyndanir og vistkerfi sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt lögum um náttúruvernd.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ÖN-900	Fjallendið milli Skagafjarðar og Eyjafjarðar	Hálendi milli Skagafjarðar og Eyjafjarðar norðan Þjóðvegur nr. 1 á Öxnadalsheiði. Hálendur og hrikalegur skagi með djúpum dölum, stórbrotið land. Á hæstu fjöllum eru jöklar. Um hálendið liggja fornar leiðir milli byggða. Mörk í Dalvíkurbyggð eru dregin við 150 m y.s.	Er á náttúruminjaskrá sem aðrar náttúruminjar. Verndun sérstakra landslagsgerða, jarðmyndana og stórbrotins landslags.	48.253,7